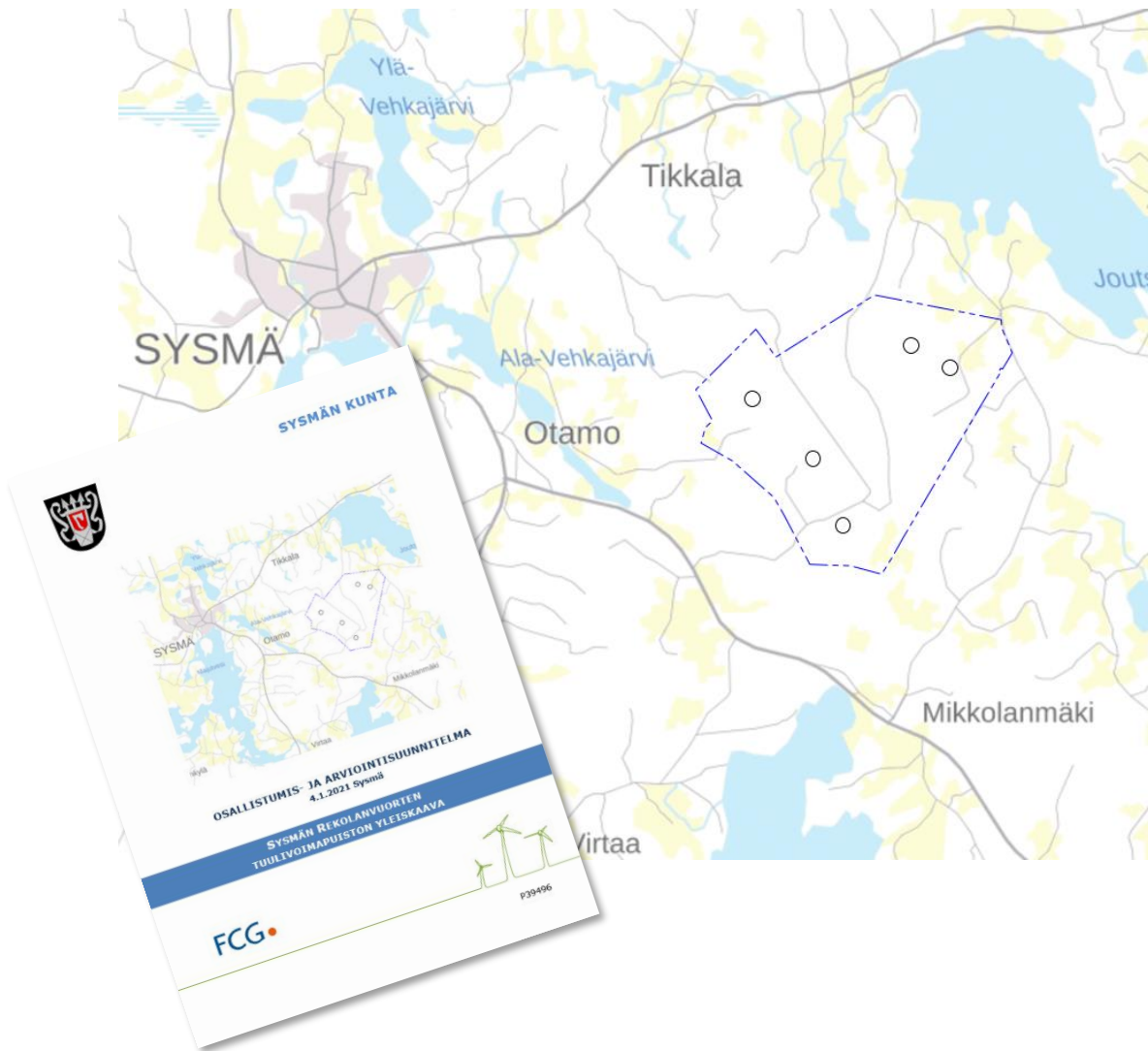

Rekolanvuorten tuulivoimapuiston yleiskaava

OAS-palaute ja vastineet

20.4.2022

Sisällysluettelo

1	Hankkeen vireilletulo ja OAS.....	1
2	Yleisvastineet	2
2.1	Yleiskaavan sisältövaatimukset.....	2
2.2	Tuulivoiman kansallisesta tilanteesta, tuulivoimatuista, tuulisuudesta ja hankkeen kannattavuudesta	3
2.3	Kiinteistöjen arvo	3
2.4	Inframelu ja tuulivoiman terveysvaikutukset	3
2.5	Alueen virkistyskäyttö.....	5
2.6	Riista ja metsästys.....	5
2.7	Tuulivoimaloiden purku ja kierrätys	6
3	Palaute ja vastineet	7
3.1	Palaute_1 (yksi yksityishenkilö)	7
3.2	Palaute_2 (kaksi yksityishenkilöä).....	7
3.3	Palaute_3 (yksi yksityishenkilö)	7
3.4	Palaute_4 (yksi yksityishenkilö)	7
3.5	Palaute_5 (yksi yksityishenkilö)	8
3.6	Palaute_6 (yksi yksityishenkilö)	8
3.7	Palaute_7 (kolme yksityishenkilöä).....	9
3.8	Palaute_8 (yksi yksityishenkilö)	9
3.9	Palaute_9 (yksi yksityishenkilö)	9
3.10	Palaute_10 (yksi yksityishenkilö)	9
3.11	Palaute_11 (yksi yksityishenkilö)	10
3.12	Palaute_12 (kaksi yksityishenkilöä).....	10
3.13	Palaute_13 (yksi yksityishenkilö)	12
3.14	Palaute_14 (yksi yksityishenkilö)	12
3.15	Palaute_15 (kaksi yksityishenkilöä).....	12
3.16	Palaute_16 (yksi yksityishenkilö)	14
3.17	Palaute_17 (yksi yksityishenkilö)	14
3.18	Palaute_18 (kaksi yksityishenkilöä).....	16
3.19	Palaute_19 (yksi yksityishenkilö)	16
3.20	Palaute_20 (kaksi yksityishenkilöä).....	16
3.21	Palaute_21 (yksi yksityishenkilö)	17
3.22	Palaute_22 (yritys)	17
3.23	Palaute_23 (kuusi yksityishenkilöä)	18
3.24	Palaute_24 (yksi yksityishenkilö)	18
3.25	Palaute_25 (kaksi yksityishenkilöä).....	18

20.4.2022

3.26	Palaute_26 (yksi yksityishenkilö)	18
3.27	Palaute_27 (kaksi yksityishenkilöä).....	20
3.28	Palaute_28 (yksi yksityishenkilö)	20
3.29	Palaute_29 (yksi yksityishenkilö)	21
3.30	Palaute_30 (kaksi yksityishenkilöä).....	22
3.31	Palaute_31 (yksi yksityishenkilö)	22
3.32	Palaute_32 (yksi yksityishenkilö)	22
3.33	Palaute_33 (kolme yksityishenkilöä).....	23
3.34	Palaute_34 (yksi yksityishenkilö)	23
3.35	Palaute_35 (kaksi yksityishenkilöä).....	23
3.36	Palaute_36 (yksi yksityishenkilö, kaksi viestiä)	24
3.37	Palaute_37 (yksi yksityishenkilö, kaksi viestiä)	25
3.38	Palaute_38 (yksi yksityishenkilö)	26
3.39	Palaute_39 (yksi yksityishenkilö)	26
3.40	Palaute_40 (yksi yksityishenkilö)	27
3.41	Palaute_41 (yksi yksityishenkilö)	27
3.42	Palaute_42 (kaksi yksityishenkilöä).....	27
3.43	Palaute_43 (yksi yksityishenkilö)	28
3.44	Palaute_44 (kaksi yksityishenkilöä).....	29
3.45	Palaute_45 (kaksi yksityishenkilöä).....	29
3.46	Palaute_46 (yksi yksityishenkilö)	30
3.47	Palaute_47 (kaksi yksityishenkilöä).....	30
3.48	Palaute_48 (kaksi yksityishenkilöä).....	31
3.49	Palaute_49 (yksi yksityishenkilö)	31
3.50	Palaute_50 (yksi yksityishenkilö)	32
3.51	Palaute_51 (yksi yksityishenkilö)	33
3.52	Palaute_52 (yksi yksityishenkilö)	33
3.53	Palaute_53 (kaksi yksityishenkilöä).....	34
3.54	Palaute_54 (yksi yksityishenkilö)	34
3.55	Palaute_55 (yksi yksityishenkilö)	36
3.56	Palaute_56 (yksi yksityishenkilö)	37
3.57	Palaute_57 (yksi yksityishenkilö)	37
3.58	Palaute_58 (yksi yksityishenkilö)	38
3.59	Palaute_59 (kolme yksityishenkilöä).....	38
3.60	Palaute_60 (kaksi yksityishenkilöä).....	41
3.61	Palaute_61 (yksi yksityishenkilö)	41
3.62	Palaute_62 (yksi yksityishenkilö)	41

20.4.2022

3.63	Palaute_63 (yksi yksityishenkilö)	42
3.64	Pelastuslaitoksen lausunto	42
3.65	Terveysviranomaisen(Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä, Ympäristöterveyskeskus) lausunto	42
4	Jatkotoimenpiteet	44
5	Liitteet	44
6	Lakiotteita.....	44
6.1	MRL 10 a luku (11.2.2011/134).....	44
	77 a § (11.2.2011/134).....	44
	77 b § (11.2.2011/134).....	44
	77 c § (11.2.2011/134).....	45

20.4.2022

Rekolanvuorten tuulivoimapuiston yleiskaava

1 Hankkeen vireilletulo ja OAS

Sysmän kunnanhallitus hyväksyi 11.1.2021 § 2 SolarWind by Janneniska Oy:n aloitteen Rekolanvuorten tuulivoimapuiston yleiskaavan laadinnasta.

Yleiskaavan vireilletulon kuulutuksen yhteydessä 3.2.2021 asetettiin nähtäville kaavahanketta koskeva, 4.1.2021 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).

Palaute OAS:sta pyydettiin toimittamaan 5.3.2021 mennessä.

Tässä raportissa on esitetty OAS:sta 26.3.2021 mennessä saatu palaute ja palautteisiin laaditut vastineet. Omassa luvussaan on palautteissa esille tuotuihin seikkoihin laadittuja yleisvastineita, joihin osassa vastineista viitataan.

Palautteista on poistettu yksityishenkilöiden henkilötiedot. Palautteet on yksilöity sarjanumerolla ja sulkeissa on kerrottu, kuinka monta yksityishenkilöä on palautteen takana. Palautteita on toimitettu kuntaan sekä sähköpostilla että perinteisenä kirjepostina. Osa palautteista on käsin kirjoitettuja kannanottoja. Palautteet esitetään tässä raportissa pääosin puhtaaksi kirjoitettuinä. Neljä erityisen pitkää palautetta on liitetty raportin loppuun liitteinä kokonaisuudessaan.

Palauteteksti on esitetty sinisellä kursivilla.

Vastineet on kirjoitettu punaisella.

20.4.2022

2 Yleisvastineet

2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset

MRL 39 §:ssä:

Yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon.

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon:

1. yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
2. olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
3. asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
4. mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla;
5. mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
6. kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
7. ympäristöhaittojen vähentäminen;
8. rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonvarojen vaaliminen; sekä
9. virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Edellä 2 momentissa tarkoitettut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät.

Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

Tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10 a luvun pykälän 77b Tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset:

MRL 77b

Laadittaessa 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa, on sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muutoin säädetään, huolehdittava siitä, että:

1. yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella;
2. suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön;
3. tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää.

20.4.2022

2.2 Tuulivoiman kansallisesta tilanteesta, tuulivoimatuista, tuulisuudesta ja hankkeen kannattavuudesta

Suomen hallituksen 2017 julkistaman ilmasto- ja energiastrategian mukaan Suomen tavoitteena on mm. uusiutuvan energian tuotannon lisääminen. Hanke omalta osaltaan edesauttaa tätä tavoitetta sekä maamme energiahuollon ja omavaraisuuden turvaamiseksi.

Vuoden 2019 lopussa Suomen tuulivoimakapasiteetti oli 754 tuulivoimalaa, joiden yhteisteho oli 2 284 MW (Suomen tuulivoimayhdistys, 2020). Tuulivoimalla tuotettiin vuonna 2019 noin 6,7 % Suomen sähkönkulutuksesta (Tilastokeskus, 2020).

Hanke toteutetaan lähtökohtaisesti markkinaehtoisesti ilman yhteiskunnan tukia. Tämänhetkiset valtion tukijärjestelmät ovat kaikki täynnä jo aiemmista hankkeista eikä uusia tukijärjestelmiä ole tällä hetkellä tiedossa. Tuulivoimaloiden nopea tekninen kehitys (tehokkaampia voimaloita yhä halvemmalla) on mahdollistanut hankkeiden kehittämisen markkinaehtoisesti ilman tukia.

Tuulivoimaloiden sijoitteluun vaikuttaa ympäristön asettamien reunaehtojen lisäksi myös alueen tuulisuus ja voimaloiden tuotto-odotus. Tämä tarkoittaa sitä, ettei voimaloita sijoiteta liian lähelle toisiaan tai tuulisuuden kannalta epäedulliselle alueelle. Alueen tuulisuutta selvitetään tarkoin tuulimittauksin, jotta saadaan laskennallinen tuotto-odotus voimaloille, jonka perusteella taas investointipäätös voidaan tehdä, kun hankkeen luvitus on valmis. Hanketoimijan ei ole kannattavaa suunnitella hanketta, joka ei toteutuessaan olisi kannattava. Tuulivoima on tällä hetkellä edullisin tapa rakentaa uutta teollisen mittakaavan energiantuotantoa Suomessa.

2.3 Kiinteistöjen arvo

Kiinteistöjen arvoon saattavat vaikuttaa esimerkiksi tuulivoimaloiden aiheuttama melu ja välke tai voimaloiden näkyminen.

Mallinuksilla pyritään varmistamaan, että määräykset ylittäviä meluvaikutuksia ei synny ja että myös välkevaikutukset ovat alhaisella tasolla. Maisemallinen vaikutus on huomattavasti kokemusperäisempi, eikä sitä voi melun ja välkkeen tapaan suoraan mitata. Kiinteistön arvoon vaikuttavat myös monet muut tekijät niin paikallisella kuin valtakunnallisella tasolla, joten on vaikea tehdä oletuksia tuulivoimaloiden vaikutuksista. Mahdollinen kiinteistön arvon aleneminen tuulivoimatoiminnan johdosta ei ole yleistettävissä, vaan on kiinteistökohtainen ja riippuu kiinteistön käyttötarkoituksesta ja sijainnista suhteessa tuulivoimapuistoon ja sen laajuuteen sekä kiinteistölle mahdollisesti aiheutuvista vaikutuksista.

Tuulivoiman vaikutuksia kiinteistönarvoon on tutkittu ulkomailla jonkin verran ja aihetta on käsitelty mm. ruotsalaisessa tutkimuksessa *Vindkraftens påverkan på människors intressen* (ISBN 978-91-620-6497-6, ISSN 0282-7298). Tutkimuksen tulokset vahvistivat maiseman vaikutusta kiinteistön arvoon, mutta nostivat esille, että maisema ja näkyvät yksityiskohdat etäämmällä kuin 100–200 metriä kiinteistöstä vaikuttivat sen hintaan merkityksettömästi. Toisessa Ruotsissa vuonna 2010 tehdyssä tutkimuksessa, jossa analysoitiin 42 000 pientalomyyntiä viiden kilometrin sisällä yhteensä 120 voimalasta, ei voitu näyttää, että tuulivoiman läheisellä sijainnilla olisi vahvaa suhdetta kiinteistön hinnan kehitykseen (Svensk, V. Vindkraft i Sikte: Hur Påverkas Fastighetspriserna vid Etablering av Vindkraft? Svensk Vindenergi: Stockholm, Sweden, 2010).

2.4 Inframelu ja tuulivoiman terveysvaikutukset

Tuulivoimaloiden terveydelliset vaikutukset on keskusteluissa liitetty yleensä tuulivoimaloiden tuottamaan infraääneen. Infraäänit ovat äänen matalia taajuuksia, taajuudet 1-20 Hz. Jotta infraääni olisi ihmiskorvalla kuulutavaa, edellyttää se yli 80 dB:n melutasoa.

Tehdyissä tieteellisissä tutkimuksissa ei ole saatu mitään näyttöä, että nykyisten tuulivoimaloiden infraäänellä olisi terveysvaikutuksia. Tutkimusten perusteella sellaisella äänellä, jota ei voida kuulla, ei ole terveysvaikutuksia. Ne tieteellisesti uskottavat tutkimukset, joissa infraäänellä ylipäänsä on saatu terveydellisiä vaikutuksia, ovat edellyttäneet kuulokynnyksen ylityksen ja tällaisia testejä on tehty mm. astronauteille sellaisilla äänenvoimakkuuksilla, jotka ylittävät monikymmenkertaisesti tuulivoimaloiden aiheuttaman melutason. Eli puhutaan äänitasaista, joita esimerkiksi voimakkaat suihkumootorit tuottavat.

20.4.2022

Valtioneuvoston yhteinen selvitys- ja tutkimustoiminta (VN TEAS) on rahoittanut hankkeen, jossa selvitettiin, onko tuulivoimaloiden infraäänellä haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen. Hanke koostui kolmesta tutkimusosiosta: pitkäaikaismittaukset, kyselytutkimus ja kuuntelukokeet. Hankkeen toteuttivat monitieteellisenä yhteistyönä Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy, Työterveyslaitos, Helsingin yliopisto ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Pitkäaikaismittaukset osoittivat, että infraäänitasot olivat asunnoissa merkittävästi suurempia kuin aiemmissa mittauksissa luonnontilaisilla alueilla. Tuulivoimaloiden aiheuttamat infraäänitasot olivat kuitenkin samaa suuruusluokkaa kaupunkiympäristön infraäänitasojen kanssa.

Tutkimuksessa saatiin selville, että infraääni ei ole tuulivoiman koettujen terveyshaittojen syy. Tutkimuksen päähavainto on se, että ihmiset eivät kyenneet havaitsemaan infraääntä kuuntelukokeissa. Infraääni ei myöskään aiheuttanut elimistössä mitattavia fysiologisia reaktioita. Tulokset viittaavat siihen, että oireilua selittävät muut tekijät kuin tuulivoimaloiden infraääni. Oireilua voi selittää tuulivoimaloiden kokeminen häiritseväksi ja niiden pitäminen terveysriskinä. Toisaalta on mahdollista, että oireet ja sairaudet, jotka eivät liity tuulivoimaloiden infraääneen, tulkitaan niistä johtuviksi. Tulkintoihin vaikuttaa myös käynnissä oleva julkinen keskustelu. Samanlaisia monimuotoisia oireita hyvin pienillä altistustasoilla on liitetty myös muihin ympäristötekijöihin, kuten sähkömagneettisiin kenttiin, jolla ei ole tunnettuja terveysvaikutuksia.

Linkki tutkimuksen yhteenvedon:

<https://tietokayttoon.fi/julkaisu?pubid=34903>

Videojulkaisu tutkimuksen tuloksista:

<https://www.youtube.com/watch?v=MH1SutjnXY4>

Mistä sitten on syntynyt käsitys, että tuulivoima tuottaa terveydelle haitallista infraääntä? Ennen nykyisiä vastatuulivoimaloita valmistettiin mm. Yhdysvalloissa myötätuulivoimaloita, jotka aiheuttivat jopa 10–30 dB voimakkaampia infraäänitasoja kuin saman tehoiset vastatuulivoimalat. Lähellä näitä myötätuulivoimaloita infraäänit nousivat sellaiselle tasolle, että ne saattoivat olla joissain olosuhteissa jopa kuultavissa. Tämä synnytti keskustelun voimaloiden infraäänistä, joka on elänyt tähän päivään saakka, vaikka asia ei liity enää nykyisiin tuulivoimaloihin. Myötätuulivoimaloiden valmistus on lopetettu niiden suurempien meluarvojen takia.

On myös hyvä tiedostaa, että ihminen altistuu infraäänelle joka puolella elinympäristössään, niin kuulokynnyksen alittaville kuin kuulokynnyksen ylittävälle. Niin auton moottori, toimiston ilmanvaihtokone kuin tuuli metssä ja koskenkohina, kaikki tuottavat infraääntä kuultavan äänen ohella. Lähes kaikki toiminnot ja koneet tuottavat infraääntä, sitä ei vaan yleensä kuulla. Kuulokynnyksen ylittäviä infraäänilähteitä ovat esimerkiksi erilaiset räjäytykset, suihkumoottorit, auton ikkunan auki pitäminen suurissa nopeuksissa tai pyykkikoneen linkous joissain tapauksissa.

Suomessa toteutettiin 2015 kyselytutkimus Porin Peittoossa ja lin Olhavassa tuulivoimaloiden melusta ja sen häiritsevyydestä. Tavoitteena oli selvittää, miten tuulivoimalamelu koetaan Suomessa alueilla, joissa on vähintään 3 MW tuulivoimaloita. Erot olivat suuria lin ja Porin välillä. Porissa suhtauduttiin kysymysten perusteella lähtökohtaisesti varsin kielteisesti tuulivoimaa kohtaan yleensä, kun taas lissä suhtautuminen oli selvästi myönteisempää. Samaan aikaan huomattiin, että Porin vastauksissa raportoitiin huomattavasti enemmän myös voimaloista aiheutuvaksi koettuja terveysvaikutuksia kuin lissä. Tutkimuksen vastausten perusteella saatiin selvitettyä, että tuulivoimaloiden äänitaso, eli äänen voimakkuus vastaajien asuinkiinteistöillä, selitti vain 9% voimaloiden koetuista häiriövaikutuksista. Loppuosa, yli 90%, selittyi muilla tekijöillä. Eniten häiritsevyyden kokemusta selitti (vastaajien muiden vastausten perusteella) vastaajan huolestuneisuus tuulivoimamelun terveysvaikutuksista, sijaintikohde (Pori vs. li), asenne tuulivoimaenergian tuotantomuotoa kohtaan yleensä, sukupuoli sekä yksilöllinen meluherkkyys. Kyselyn perusteella tuulivoimamelun häiritsevyyden kokeminen liittyy siis vain vähän siihen, kuinka voimakkaana ääni kuuluu kiinteistölle ja selittyy paljon enemmän muilla tekijöillä, jotka liittyvät vastaajaan itseensä. Alla linkki tutkimukseen:

https://www.tuulivoimayhdistys.fi/filebank/794-Hongisto_ym_2015_Ymparisto_ja_Terveys.pdf

20.4.2022

Ohessa myös Turun ammattikorkeakoulun tutkimustuloksia Tuulivoimaloiden infraäänistä ja niiden terveysvaikutuksista:

<http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522166531.pdf>

2.5 Alueen virkistyskäyttö

Tuulivoimapuiston rakentaminen ei estä alueella liikkumista eikä jokamiehenoikeudella tapahtuvaa virkistyskäyttöä. Sähköasemaa lukuun ottamatta tuulivoimapuiston aluetta ei suljeta tai aidata, vaan siellä voi marjastaa, metsästää, ulkoilla tai suunnistaa myös jatkossa. Virkistyskäyttömahdollisuudet poistuvat rakennettavilta alueilta, mutta näiden alueiden osuus hankealueen kokonaispinta-alasta on varsin pieni, ja näilläkin alueilla kulkeminen on sallittua. Tuulivoimaloiden rakentaminen tulee rajoittamaan alueen käyttöä määräaikaisesti tuulivoimaloita sekä voimaloiden toiminnan vaatimia huoltoteitä ja teknisiä verkostoja toteutettaessa. Muuten jokamiehenoikeuksien puitteissa tapahtuvaa tai muuta liikkumista alueella tai olemassa olevaa maankäyttöä ei rajoiteta. Rakennettavat huoltotiet palvelevat kaikkia alueella kulkevia ja helpottavat osaltaan metsään pääsyä.

Tuulivoimapuiston toteuttaminen muuttaa kuitenkin alueen metsäistä ympäristöä ja maisemassa tapahtuvat muutokset sekä voimaloiden ääni ja näkyminen voidaan kokea virkistyskäyttöä häiritseväksi. Myös mahdolliset terveysriskeihin liittyvät pelot voivat heikentää virkistyskäytön miellyttävyyttä tuulivoimapuiston kaava-alueella ja sen lähistöllä. Kaava-alueen virkistyskäyttäjien ympäristö muuttuu tuulivoimarakentamisen seurauksena, mutta kokonaisuutena alueelliset vaikutukset ovat vähäisiä.

2.6 Riista ja metsästys

Riistan elinympäristöihin kohdistuvat tuulivoimapuiston vaikutukset arvioidaan pääsääntöisesti vähäisiksi, koska tuulivoimaloiden ja huoltotiestön rakentamisen myötä menetettävän elinympäristön pinta-ala ja rakennetuksi ympäristöksi muuttuvan alueen laajuus on melko vähäinen suhteessa ympäristön metsäisten alueiden kokonaislaajuuteen. Laajalla alueella liikkuville nisäkkäille, kuten esim. hirvieläimille, vaikutukset jäävät lieviksi, koska muutoksia ilmenee vain hyvin pienellä osalla eläinten elinalueista. Tuulivoimapuiston rakentaminen lisää vain vähän alueen metsien ja riistaeläinten elinympäristöjen rakenteessa jo tapahtuneita muutoksia.

Tuulivoimapuistojen rakentamisesta sekä kiviaineksen louhimisesta aiheutuva häiriövaikutus todennäköisesti jossain määrin karkottaa riistaeläimistöä alueelta, mutta vaikutukset ovat väliaikaisia ja tyypiltään metsänkäsittelytoimien kaltaisia. Vaikutus ei ulotu laajalle alueelle tai ajallisesti pitkälle ajalle.

Tuulivoiman rakentamisalue saattaa jonkin verran muuttaa hirvien kulkureittejä. Toisaalta tiedetään voimaloiden avoimien nostokenttien houkutelleen hirviä hyönteisiä karkuun. Myös hakkuiden jälkeen syntyvä nuori vesakko houkuttelee hirviä ruokailemaan alueille. Hirven osalta mm. Kalajokilaakson ja Perämeren rannikkoalueen tuulivoimapuistojen läheisyydessä metsästävilta seurueilta saatujen kokemusten perusteella rakennettujen voimaloiden vaikutus hirvien liikkumiseen on havaittu olevan suhteellisen vähäinen ja hirvien on todettu liikkuvan alueilla metsästysaikaan entisellä tavalla. Voimalat eivät ole merkittävästi muuttaneet hirvenmetsästystä tuulivoima-alueilla.

Pienriistalle aiheutuvat vaikutukset ovat vähäisiä. Metsätalouden ja tuulivoimahankkeen yhteisvaikutuksena mm. kanalintujen elinympäristöjen pirstoutuminen ja soidinalueille mahdollisesti kohdistuvat haitat yhdessä saattavat heikentää riistakantoja. Vaikutus arvioidaan kuitenkin enintään kohtalaiseksi lajeilla, joiden kannat vaihtelevat luontaisesti ja joihin kohdistuu metsästyspainetta. Suomessa toteutuneiden hankkeiden osalta on havaittu, että metsäkanalinnut käyttävät tuulivoimapuistoja toteutumisen jälkeen edelleen ruokailu- ja soidinalueina.

Metsästysoikeus perustuu metsästysseuran tekemiin vuokrasopimukseen alueella. Yleiskaava itsessään ei rajoita metsästystä vaan sen mahdollisuudesta päättävät ne maanomistajat, jotka vuokraavat tai jättävät vuokraamatta maa-alueensa metsästyskäyttöön. Rakentamisajankohdan jälkeen tuulivoimalat eivät aiheuta metsästykselle uusia rajoituksia. Alueen saavutettavuus jopa paranee, kun tiestöä ylläpidetään ympäri vuoden. Tuulivoimaloiden läheisyydessä, kuten yleensäkin kaikessa metsästyksessä, tulee lähtökohtaisesti ottaa huomioon turvallinen ampumasuunta. Erityisesti ampumasektorin huomioiminen korostuu ammuttaessa ylviistoon (esim. latvalinnustus), jolloin luodin kantama ulottuu huomattavan kauas, jopa useiden kilometrien etäisyydelle ampumapaikasta.

20.4.2022

2.7 Tuulivoimaloiden purku ja kierrätys

Tuulivoimalan käyttöikä on noin 25 vuotta – uusimpien voimaloiden kohdalla puhutaan jo yli 30 vuoden käyttöiästä. Perustukset mitoitetaan 50 vuoden käyttöiälle ja kaapelien käyttöikä on vähintään 30 vuotta. Koneistoja uusimalla on tuulivoimapuiston käyttöikää mahdollista jatkaa 50 vuoteen asti.

Tuulivoimapuiston käytöstä poiston työvaiheet ja käytettävä asennuskalusto ovat vastaavat kuin rakennusvaiheessa. Ensin voimalaosat kuljetetaan pois tuulipuistosta ja toimitetaan kierrätykseen. Tuulivoimaloiden perustusten ja maakaapelien osalta ratkaistaan silloisen voimassa olevan jätelainsäädännön mukaisesti, poistetaanko ja kierrätetäänkö ne vai maisemoidaanko ne. Perustuksen purku kokonaan edellyttää betonirakenteiden lohkomista ja teräsrakenteiden leikkelemistä, mikä on hidasta ja työvoimavaltaista. Useissa tapauksissa ympäristöön kohdistuvat vaikutukset jäävät pienemmiksi, jos perustuslaatta jätetään paikoilleen ja maanpäälliset osat maisemoidaan. Poistetuilla metalleilla on romuarvo ja ne voidaan kierrättää.

Tuulivoimaloiden omistaja vastaa voimaloiden purkukustannuksista kokonaisuudessaan. Mahdollisen konkurssin varalle on asetettu purkuvakuusrahasto, joka turvaa purkukustannukset myös siinä tilanteessa.

Tuulivoimaloista voidaan kierrättää tänä päivänä noin 90 %. Tällä hetkellä tuulivoimaloiden lavat ovat kierrätyksen ja uusiokäytön näkökulmasta haastavin osa purettavaa voimalaa. Lasikuitumuovin lisäksi lavoissa on monia erilaisia materiaaleja, kuten metallia, eikä materiaaleja voida erottaa toisistaan. Lasikuitumuovijätettä syntyy tuulivoimaloiden lapojen lisäksi monista muistakin lähteistä, kuten veneteollisuudesta, mutta tuulivoimaloiden ikääntymisen myötä jätemäärät tulevat kasvamaan. Maailmalla on useita teknologioita, jotka voivat hyödyntää lasikuitumuovijätettä. Myös voimalavalmistajat ovat tietoisia tilanteesta ja hakevat ratkaisua siipien kierrätysmahdollisuuksiin.

20.4.2022

3 Palaute ja vastineet

3.1 Palaute_1 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolan tuulivoiman yleiskaavaa, koska 1) tuulivoimaloiden negatiiviset vaikutukset kesäasukkaiden ja matkailijoiden tuottamiin tulovirtoihin voivat pitkällä aikavälillä olla huomattavasti suuremmat kuin mitkä tuulivoimasta tulevat taloudelliset hyödyt ovat ja 2) tuulivoimalat muodostavat omistamamme kiinteistön kannalta merkittävän maisemahaitan.

Yleiskaava laaditaan MRL:n mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös hankkeen taloudellisia ja maisemavaikutuksia. Maiseman osalta laaditaan mm. useita havainnekuvia eri suunnista ja eri etäisyyksiltä, minkä pohjalta on helpompi arvioida maisemavaikutuksen merkittävyyttä. Hankekehittäjä / tuulivoimayhtiö vastaa hankkeen suunnittelu-, kaavoitus- ja toteutuskuluista.

3.2 Palaute_2 (kaksi yksityishenkilöä)

Vastustamme Rekolan tuulivoiman yleiskaavaa, koska 1) tuulivoimaloiden negatiiviset vaikutukset kesäasukkaiden ja matkailijoiden tuottamiin tulovirtoihin voivat pitkällä aikavälillä olla huomattavasti suuremmat kuin mitkä tuulivoimasta tulevat taloudelliset hyödyt ovat ja 2) tuulivoimalat muodostavat omistamamme kiinteistön kannalta merkittävän maisemahaitan.

Yleiskaava laaditaan MRL:n mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös taloudellisia ja maisemavaikutuksia. Maiseman osalta laaditaan mm. useita havainnekuvia eri suunnista ja eri etäisyyksiltä, minkä pohjalta on helpompi arvioida maisemavaikutuksen merkittävyyttä. Hankekehittäjä / tuulivoimayhtiö vastaa hankkeen suunnittelu-, kaavoitus- ja toteutuskuluista.

3.3 Palaute_3 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolan tuulivoiman yleiskaavaa, koska 1) tuulivoimaloiden negatiiviset vaikutukset kesäasukkaiden ja matkailijoiden tuottamiin tulovirtoihin voivat pitkällä aikavälillä olla huomattavasti suuremmat kuin mitkä tuulivoimasta tulevat taloudelliset hyödyt ovat ja 2) tuulivoimalat muodostavat omistamamme kiinteistön kannalta merkittävän maisemahaitan.

Yleiskaava laaditaan MRL:n mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös taloudellisia ja maisemavaikutuksia. Maiseman osalta laaditaan mm. useita havainnekuvia eri suunnista ja eri etäisyyksiltä, minkä pohjalta on helpompi arvioida maisemavaikutuksen merkittävyyttä. Hankekehittäjä / tuulivoimayhtiö vastaa hankkeen suunnittelu-, kaavoitus- ja toteutuskuluista.

3.4 Palaute_4 (yksi yksityishenkilö)

En vastusta tuulivoimaa, mutta kyseistä suunniteltua hanketta Rekolanmäelle.

Vastustan ehdottomasti sen toteutumista suunniteltuun paikkaan. Perusteluinani esitän mm.

- maisemahaitta - eikä todellakaan vähäinen
- sijainti on aivan liian lähellä asutusta - näkyy ja kuuluu
- vaikutukset ympäristön eläinkantaan
- taloudellinen satsaus
- sähkökatkot jne.

20.4.2022

perusteluja on vaikka kuinka... eikä mitään vähäisiä.

Jos tuulivoimalaa halutaan kuntaan ja jos ei löydy paikkaa missä kiinteistöt eivät ole nurkalla, niin sitä ei pidä rakentaa.

Luulisi näin harvaanasutussa maassa – jossa maaseutu tyhjenee – löytyvän tuulivoimalalle paikka mikä ei ole asutusten lähellä.

Jään odottamaan järkeviä päätöksiä, joissa asukkaita on kuultu.

Yleiskaava laaditaan MRL:n mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös muita palautteissa esille nostettuja vaikutuksia.

Tuulivoimayleiskaavan laadinta on vuorovaikutteinen prosessi, jossa asukkailla ja muilla osallisilla on monessa kohtaa mahdollisuus kertoa mielipiteensä suunnitteilla olevasta hankkeesta. Lopulta Sysmän kunnanvaltuusto päättää, hyväksyykö se kaavan vai ei.

3.5 Palaute_5 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan ehdottomasti Rekolanvuorten tuulivoimapuiston rakentamista, koska se sijoittuisi aivan liian lähelle asutusta.

Miksi ei kuunneltaisi ihmisten kokemuksia voimaloiden haitoista?

Kyllä ne haittakokemukset ovat ihan todellisia, ei kukaan turhaan valita melusta ja maiseman menetyksestä.

Sysmä menettäisi maineensa kauniina, rauhallisena ja vireänä asuin- ja mökkikuntana. Onko Sysmällä siihen varaa?

Yleiskaava laaditaan MRL:n mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. MRL 39.4 mukaisesti yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

Tuulivoimarakentamisen vaikutuksia ympäristön asumiseen ja loma-asumiseen arvioitaessa on saatavilla kokemustietoa toteutuneista kohteista.

3.6 Palaute_6 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan ehdottomasti Rekolan tuulivoiman yleiskaavaa, koska:

1) Lähimpiin vapaa-ajan asuntoihin 1,5 km matkaa. Käsittämätön valinta kunnalta romuttaa imago mökkeilykuntana.

2) Kyseessä on suhmuroitu hyväveli hanke, ilman asianmukaisia ympäristölupia ja kunnollisia taustaselvityksiä.

3) Tuulipuisto aiheuttaa: maisema-, melu- ja arvonalenemahaitat omistamallemme vapaa-ajan kiinteistölle.

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin / loma-asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyyttä.

Hankkeen vaikutuksia on selvitetty jo vuodesta 2014 lähtien aiemman suunnittelutarveratkaisuhakemuksen yhteydessä. Tuolloin tehtyjä selvityksiä on täydennetty vuoden 2020 aikana ja täydennetään edelleen suunnittelun edetessä. Laadittavat selvitykset ja arvioitavat vaikutukset on lueteltu OAS:ssa.

20.4.2022

Viranomaisiin on oltu yhteydessä MRL:n mukaisesti, mm. selvittämällä YVA-tarve (Hämeen ELY-keskuksen päätös 23.4.2020 Dnro HAMELY/332/202) ja järjestämällä yleiskaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu 1.12.2020. Rakennuslupien myöntämisen edellytykset selvitetään kaavaprosessin yhteydessä.

Yleiskaava laaditaan MRL:n mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 3.1. Yleiskaavan sisältövaatimukset. Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan palautteessa esille nostettuja vaikutuksia.

3.7 Palaute_7 (kolme yksityishenkilöä)

Vastustan Rekolan tuulivoiman yleiskaavaa, koska 1) tuulivoimaloiden negatiiviset vaikutukset kesäasukkaiden ja matkailijoiden tuottamiin tulovirtoihin voivat pitkällä aikavälillä olla huomattavasti suuremmat kuin mitkä tuulivoimasta tulevat taloudelliset hyödyt ovat ja 2) tuulivoimalat muodostavat omistamamme kiinteistön kannalta merkittävän maisemahaitan.

Yleiskaava laaditaan MRL:n mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös taloudellisia ja maisemavaikutuksia. Maiseman osalta laaditaan mm. useita havainnekuvia eri suunnista ja eri etäisyyksiltä, minkä pohjalta on helpompi arvioida maisemavaikutuksen merkittävyyttä. Hankekehittäjä / tuulivoimayhtiö vastaa hankkeen suunnittelu-, kaavoitus- ja toteutuskuluista.

3.8 Palaute_8 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolan vuorten yleiskaavaa koska

- *Se vaarantaa luonnon ydinalueeksi luokitellun luonto- ja maisemakokonaisuuden säilymisen. Suuret tuulivoimalat ja niitä tukeva infra tulisivat merkittävästi vaikuttamaan alueen yleisilmeeseen, luonto-arvoihin, vaarantaen kulttuurimaiseman.*
- *Tämän kaltaista yleiskaavoitusta, jonka perusteella voitaisiin myöntää rakentamisluvat voimaloille, ei tule tehdä ilman vaikuttavuusarvioita (maisema- ja luontovaikutuksen arviointi).*
- *Rekolan alueen ns. lähialueella (0-5 km) tuulivoimalat olisivat maiseman hallitsevia elementtejä, joiden muu vaikutus esimerkiksi läheiseen Natura-alueeseen (Lintuvedet) on vähintäänkin epäselvä.*
- *Tiivistetysti vastustan tuulivoimayleiskaavaa, koska siitä ei ole tehty mielestäni tarvittavia vaikutusarvioita. Tämä vaarantaa Sysmän maineen luontoarvoja vaalivana ja mökkiläisistä elävänä kuntana, johon Sysmällä ei ole varaa.*

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan kaikkia palautteessa esille nostettuja vaikutuksia. Laadittavat selvitykset ja arvioitavat vaikutukset on lueteltu OAS:ssa kohdassa Selvitykset ja vaikutustenarviointi.

3.9 Palaute_9 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan.

Kirjataan tiedoksi.

3.10 Palaute_10 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan edelleen tuulivoimahanketta Rekolanmäellä.

*Ihmettelen ettei ole ilmoitettu hankkeen jatkumisesta maanomistajille. Tietoa hankkeen jatkumisesta tullut so-
men kautta.*

20.4.2022

Vastustan. Ympäristötekijät, maisemahaitat, taloudellinen vahinko

Eikö keskellä Päijännettä olisi tuulisempaa???

Kaavan vireilletulosta on kuulutettu 3.2.2021 MRL:n mukaisesti. Samalla on asetettu hankkeen OAS kunnan nettisivuille nähtäville. Kaava-alueen maanomistajille sekä kaikille suunnittelun alueen rajasta enintään kilometrin päähän sijoituville asuin- ja lomarakennuskiinteistöille on lisäksi lähetetty henkilökohtainen kirjetiedotus, pois lukien muutama kiinteistö, joille ei ollut saatavilla yhteystietoja Maanmittauslaitoksen kiinteistötietojärjestelmästä. Mikäli ette ole saaneet kirjettä, pyydämme ilmoittamaan siitä sähköpostitse osoitteella kirjaamo@sysma.fi yhteystietojen täydentämiseksi ja asian korjaamiseksi jatkossa.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Tuulivoiman tuottamiselle sopivia alueita kartoitettaessa otetaan huomioon myös muita tekijöitä kuin tuulisuus, kuten pinta- ja pohjavedet, maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö, muinaisjäännökset, luontoarvot ja riittävä etäisyys asutukseen.

3.11 Palaute_11 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolanvuoreen suunniteltua Tuulivoimayleiskaavaa.

Meluhaitat olisivat todella suuret, koska etäisyys kesäasunollemme alle 10 km.

Maisemallisesti vähentäisi tonttimme myyntiarvoa.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan MRL:n mukaisiin sisältövaatimuksiin sisältyen myös hankkeen melu- ja maisemavaikutukset. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Maiseman osalta laaditaan mm. useita havainnekuvia eri suunnista ja eri etäisyyksiltä, minkä pohjalta on helpompaa arvioida maisemavaikutuksen merkittävyyttä. MRL 39.4 mukaisesti yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

3.12 Palaute_12 (kaksi yksityishenkilöä)

Vastustamme Rekolanvuoren tuulivoimaloita ja suunnitteluarvion hyväksymistä seuraavista syistä

Toistamme aikaisemmassa vastustuksessa v 2015 esittämämme, että kunta on informoinut hankkeesta myöhään ja ainoastaan paikallislehdessä mistä syystä kesämökkiläiset eivät ole saaneet tietoa siitä, jolloin heille ei ole täten annettu tilaisuutta ilmaista mielipiteensä.

Kaavan vireilletulosta on kuulutettu 3.2.2021 MRL:n mukaisesti. Samalla on asetettu hankkeen OAS kunnan nettisivuille nähtäville. Kaava-alueen maanomistajille sekä kaikille suunnittelun alueen rajasta enintään kilometrin päähän sijoituville asuin- ja lomarakennuskiinteistöille on lisäksi lähetetty henkilökohtainen kirjetiedotus, pois lukien muutama kiinteistö, joille ei ollut saatavilla yhteystietoja yhteystietoja Maanmittauslaitoksen kiinteistötietojärjestelmästä. Mikäli ette ole saaneet kirjettä, pyydämme ilmoittamaan siitä sähköpostitse osoitteella kirjaamo@sysma.fi yhteystietojen täydentämiseksi ja asian korjaamiseksi jatkossa.

Tuulivoiman osuus on tällä hetkellä noin 7 % maailman kapasiteetista ja se on suhteellisen pieni keino taistella ilmastonmuutosta vastaan. Tuulivoimasta saatu hyöty kuitenkin riippuu siitä mihin voimalat sijoitetaan. Meri-alueille sijoitetut turbiinit toimivat käytännöllisesti jatkuvasti samoin kuin puuttomille maisemille sijoitetut voimalat. Esim Pohjois Suomi. Keskelle tietömään metsään sijoitetut turbiinit eivät takaa jatkuvaa sähköntuotantoa. Myös vuodenaikaan liittyvät vaihtelut ovat huomattavia.

20.4.2022

Suunnitteilla oleva kaava-alue on 680 ha ja lisäksi jokaiselle turbiinille tulee oma tie, joten metsähakkuut ovat merkittävät. Juuri ilmestynyt ilmastopaneelin mietintö suosittelee metsien ja maaperän hiilinielun kasvattamista, joka olisi pitkäaikaista ilmastonsuojelua. Tässä olisi mahdollisuus metsänomistajien tukemiseen kasvatamalla ilmastoystävällistä puustoa, josta voitaisiin myös hakkuilla hyötyä. Lapojen, betonin ja teräskomponenttien valmistus ja kuljetus vie energiaa. Kaikki tämä on pois ilmastohyödyistä ja mitä tapahtuu, kun hanke joskus lakkaa toimimasta? Toistaiseksi ei ole lakia kenellä on vastuu romun toimittamisesta pois luonnosta.

OAS:iin kirjatun mukaisesti kaavan vaikutuksia arvioidaan myös ilmaston suhteen.

Kaikki rakentaminen aiheuttaa päästöjä sekä kuluttaa energiaa ja luonnonvaroja. Tuulivoima ”maksaa” itsensä (eli rakentamisesta aiheutuvan hiilijalanjäljen) päästöttömänä energiantuotantomuotona taikaisin kuitenkin varsin nopeasti.

Katso myös Yleisvastineet kohdasta 2.

Yleisvastineiden kohdassa 2.7 Tuulivoimaloiden purku ja kierrätys on kuvattu, mitä hankkeen päätyttyä tapahtuu.

Joutsjärven rannalla on paljon vakituis- ja kesämökkiasutusta. Omistamamme kiinteistöt ovat 1,2 km päässä lähimmästä voimalasta. Nykyinen suositus on 2 km lähimpään asumukseen. Lähimpänä on Mustanniemen navetta ja asumukset, jotka ovat melurajojen sisällä. Välkevaikutus on 1-2 km. Kallioinen maaperä ja järvet edistävät äänen kantautumista kauemmaksi. Melumallinnus mainitaan mutta epäselväksi jää missä ovat kartassa suositeltavat melurajat.

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Melumallinnusten tulokset raportoidaan kaavan valmisteluvaiheen kuulemisen yhteydessä eli kaavaluonnoksen yhteydessä. Nyt ollaan vasta aloitusvaiheessa. Selvitykset tulevat olemaan kaavaluonnoksen liitteenä ja niissä tulevat näkymään suositeltavat melurajat.

Uusi hanke on huomattavasti kasvanut edellisestä hankkeesta, joten myös sen negatiivinen vaikutus ympäröivään luontoon on suurempi. Osa Rekolanvuorta on ns ikimetsää, jossa on uhanalaisia eläinlajeja. Joutsjärvi on kalaisa järvi, jossa on paljon muuttolintuja. Joutsen on pesinyt järvellä useita vuosia.

Vuoden 2014 hankkeeseen nähden voimaloita on yksi vähemmän, mutta tavoiteltavat voimalat ovat kooltaan suurempia. Ympäristövaikutusten muutoksen suuruutta muuttuneella turbiinisuunnitelmalla on arvioitu vuonna 2018. Vaikutukset ympäröivään luontoon arvioidaan viimeisimmän suunnitelman pohjalta. Kaavan laadinnassa huomioidaan aiemmin 2014 tehdyt selvitykset, mutta lisäksi selvityksiä on täydennetty 2020 ja 2021 sekä täydennetään edelleen. Myös osallisilta saatavat tiedot otetaan huomioon.

Langattomien ja armeijan koneiden yhteydet jotka lentävät Joutsjärven yli saattavat häiriintyä.

Hanke on esitelty Puolustusvoimille ja sieltä on saatu pääesikunnan lausunto tuulivoimahankkeen muutosten hyväksyttävyydestä. Lausunnon sisältö tullaan kuvaamaan kaavaselostuksessa.

Paitsi että tuulivoimalat tulevat hallitsemaan maisemakuvaa pitkälle Sysmään asti niiden aiheuttama melu ja välike niihin liittyvine terveyshaittoineen tulee laskemaan alueella olevien kiinteistöjen arvoa.

Katso yleisvastineiden kohta 2.4 Inframelu ja tuulivoiman terveysvaikutukset sekä kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

Mikäli hanke toteutuu tulemme vaatimaan korvausta kiinteistöjen arvonmenetyksestä.

20.4.2022

3.13 Palaute_13 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolan tuulivoiman yleiskaavaa, koska 1) tuulivoimaloiden negatiiviset vaikutukset kesäasukkaiden ja matkailijoiden tuottamiin tulovirtoihin voivat pitkällä aikavälillä olla huomattavasti suuremmat kuin mitkä tuulivoimasta tulevat taloudelli...

Yleiskaavaa laadittaessa otetaan MRL 39.2 mukaisesti huomioon kunnan elinkeinoelämän toiminta-edellytykset. Hanke tuottaa kunnalle verotuloja sekä tuo alueelle tuloja hankkeen rakennusvaiheessa mm. infrarakentamisen myötä ja eri palvelujen kysyntänä. Hankekehittäjä / tuulivoimayhtiö vastaa hankkeen suunnittelu-, kaavoitus- ja toteutuskuluista.

3.14 Palaute_14 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolanvuoren tuulivoima yleiskaavaa. Perusteluina luontoarvot -maisema näkökohdat-kiinteistönarvon heikkeneminen. Kesäasukkaana arvostan luontoa ja maalaismaisemaa enkä pyöriä tuulivoimaloita.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Niiden mukaisesti palautteessa esitetyt näkökohdat tullaan selvittämään ja arvioimaan. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

3.15 Palaute_15 (kaksi yksityishenkilöä)

Vastustamme edelleen tuulivoimapuiston perustamista mökkimme läheisyyteen. Meille tärkein arvo vapaaajalla on luonto ja hiljaisuus. Joutsjärven Salonsaareissa hiljaisuus on aika täydellistä. Tästä syystä olemme viihtyneet mökillämme paljon, ja samalla kannattaneet monta paikallista yritystä niin päivittäistavaroiden kuin palveluiden hankinnassakin. Nyt olisi tiedossa kesälle remonttia, mutta meillä ei ole kiinnostusta laittaa rahaa kiinni mökkiin, jos kohta on edessä uuden mökkipaikkakunnan etsintä. Paikan, jossa tuulivoimala ei sijaitse vastapäätä rauhoittumispaikkaamme kesämökkiä.

Viime kesänä järvellämme pesi monta joutsenparia ja poikasia tuli useita. Emme halua vaarantaa yhtä ainutta joutsenta.

Tuntuu, että taas tälläkin kertaa näitä päätöksiä yritetään ajaa läpi vaivihkaa, tehdään se talvella, kun kesäasukkaat ovat poissa eivätkä toivottavasti edes huomaa asiaa ennen kuin on liian myöhäistä. Kuntaan on jo edellisellä kerralla muutama vuosi sitten toimitettu monen asukkaan allekirjoittama kielteinen kannanotto tuulivoimaan.

Uusimman suunnitelman osalta hankesuunnitelmassa näyttää olevan entistä korkeampia voimaloita, joten ne näkyvät entistä pidemmälle. Joten ei, mielipiteemme tuulivoimapuistosta ei ole muuttunut.

Nyt kun mökkikuume käy yleisesti kovana toivon, että ne ketkä harkitsevat mökin ostamista Sysmästä saavat tiedon suunnitteilla olevasta tuulivoimapuistosta. Ja siitä miten se voi vaikuttaa jatkossa kiinteistön arvoon.

Alla samat perustelut mitkä olemme jo ilmoittaneet kuntaan.

- Voimaloiden melu ja vilkkuvat valot vievät asuinalueeni rauhan. Suunnittelutarveratkaisua ja Rakennuslupaa käsiteltäessä on käytettävä STM:n kahden kilometrin melurajaa. Jokaisen viiden tuulivoimalan kahden kilometrin melualueen sisään jää asuntoja.*
- Kansainvälisen tutkimuksen mukaan tuulivoimala laskee ympäröivien kiinteistöjen arvoa. Arvonlasku on voimakkainta, jos tuulivoimala on näkyvässä. Keskimäärin kiinteistön arvo laskee 11 % , mutta voi laskea jopa kymmeniä prosentteja. Maapohjan arvoa alentavat voimaloista johtuvat rajoitukset maankäyttöön.*
- Varaudun vaatimaan tuulivoimaloista aiheutuvia vahingonkorvauksia*
- Kunta on pitänyt asukkaat pimennossa hankkeesta eikä ole informoinut mitenkään hankkeen etenemisestä. Asukkaille ei ole annettu pyydettyä kokonais selvitystä hankkeesta sen eduista ja haitoista. Kuumestilaisuutta ei ilmeisesti ole järjestetty tai siitä ei ole kesäasukkaille ilmoitettu mitään. Pakostakin tulee mieleen, onko tämä tehty tarkoituksella näin, ettei vahingossakaan vapaa-ajan asukkaat saa tietoa. Outoa, kun Sysmä kuitenkin markkinoi itseään mökkikuntana.*

20.4.2022

- *Noin 28 miljoonaa euroa veronmaksajien tukirahaa vaativasta hankkeesta olisi pitänyt tehdä vaihtoehtoselvitys. Edullisempi vaihtoehto 30 M€ investoinnin vaativille tuulivoimaloille on olemassa, joka pienentäisi investointikustannukset viidesosaan ja valtion tukitarpeen kolmasosaan. Tuet ohjautuisivat tuulivoiman tapauksessa valtaosin ulkomaille ja hakevoimahankkeessa kotimaiseen työhön.*
- *Tuulivoimalat tuovat uhkia alueen karjankasvattajille. Muualla saatujen kokemusten mukaan voimaloiden melu ja vilkkuvat valot vaukkoontuttavat kotieläimiä.*
- *Tuulivoimalat uhkaavat lintujen pesimärauhaa. Metsäkanalinnut joutuvat etsimään rauhallisempia asuinalueita. Syysmuuton aikana hankealueella on havaittu runsaasti hanhia. Näillä on vaarana silpoutua voimaloiden lapoihin. Samoin Joutsjärven kesäasukkaihin kuuluu joutsenia, joiden pitää saada pesimärauha ja muutenkin rauha asustella järvellä.*
- *Tuulivoimalat tulisivat sijaitsemaan ympäröivää asutusta korkeammalla alueella. Hanke poikkeaa selvästi alueella ennestään olevasta rakentamisesta ja maankäytöstä. Alueella ei ole nyt yhtään metsän korkeuden ylittävää rakennusta, joten voimalat tulisivat saamaan hallitsevan aseman maisemassa. Voimalat tulisivat näkymään muun muassa Sysmän taajaman sekä kirkonseudun, Nuoramoisten ja Päijätsalon valtakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille sekä merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön. Tämä vaikuttaa vahvasti Sysmästä matkailijoille tulevaan mielikuvaan.*
- *Tutkimusten mukaan kielteisimminkin tuulivoimahankkeeseen suhtautuvat toisen kodin ja vapaa-ajan asuntojen omistajat. Sysmän kunnanhallitus toteaa Päijät-Hämeen maakuntakaavaan antamassa lausunnossaan, että kunnan asukasmäärä ja kaupan liikevaihto kolminkertaistuvat lomakaudella ja että tämä on keskinen tekijä Sysmän taloudelle. Tuulivoimahanke on ristiriidassa Sysmän kunnan pitkäjänteisen työn kanssa. Esimerkiksi me vietämme mökillämme runsaasti vapaa-aikaamme huhtikuun lopusta marraskuun alkuun ja tuona aikana ostamme elintarvikkeet, palvelut jne paikallisista liikkeistä ja käytämme paikallisia palveluita (esim. remonttipalvelut). Jos jätämme mökkeilyn melu- ja maisemahaittojen takia niin jätämme myös euromme pois Sysmästä. Korona-aikana mökkeilymme on lisääntynyt entisestään.*
- *Suunnittelutarveratkaisua ei tule lainkaan myöntää, koska tuulivoimahankkeella on vaikutusta maakunnallisesti arvokkaisiin maisemiin. Päijät-Hämeen liiton selvityksessä Rekolan tuulivoimahanke on luokiteltu olevaksi "Luonnon ydinalueella" ja haitallisimmassa luokassa kaikista arvioiduista hankkeista.*
- *Suunnittelutarveratkaisua eikä Rakennuslupaa tule myöntää, koska alueella on selvitysten mukaan uhanalaisia lajeja*
- *Tuoreen tutkimuksen (VTT 2015) mukaan tuulivoimalat vaikuttavat langattomien viestintäverkkojen toimintaan (televisio, matkapuhelinverkot, tutkaverkot, jne). Rekolan alueella ja sen ympäristössä on jo nyt haasteita näiden verkkojen toiminnan kanssa. Tuulivoimahankkeelta tulee vaatia täsmälliset selvitykset, miten voimalat vaikuttavat langattomiin viestintäverkkoihin. Viime aikoina on paljon hehuttettu miten tulevaisuudessa yhä useampi suomalainen voi tehdä etätöitä vapaa-ajan asunoltaan. Tämä on aika paljon ristiriidassa sen kanssa, että vastarannalle tulisi tuulivoimala, joka heikentää verkkojen toimivuutta. Nyt korona-aikana olen pystynyt tekemään etätöitä mökiltämme hyvien matkapuhelinkuuluvuuden ansiosta. Jos matkapuhelinkuuluvuus heikkenee, ei tämä jatkossa enää onnistu.*
- *Vettä pitkin ääni kantautuu paljon pidemmälle kuin maata pitkin. Sysmän valttikortti vapaa-ajan asukkaalle on ollut hiljaisuus ja rauhallisuus. En halua viettää vapaa-aikaani jatkuvassa huminassa ja epäilen että tuulivoimalan ääni kantautuu vettä pitkin pidemmälle, kun mittauksissa on todettu. Suunnittelun tuulivoimalan ympärillä on vettä joka ainoassa ilmansuunnassa.*

Ei pidä paikkaansa, että asiaa yritettäisiin päättää "vaihihkaa". Kunnan päätöksenteko on julkista ja asiat tuodaan päätettäväksi heti, kun niihin liittyvä valmistelu on saatu tehtyä. Yleiskaavan laatiminen on pitkä prosessi ja eri vaiheita ajoittuu pakostakin myös talvikaudelle. Kaavan vireilletulosta on kuulutettu 3.2.2021 MRL:n mukaisesti. Samalla on asetettu hankkeen OAS kunnan nettisivuille nähtäville. Kaava-alueen maanomistajille sekä kaikille suunnittelun alueen rajasta enintään kilometrin päähän sijoitettaville asuin- ja lomarakennuskiinteistöille on lisäksi lähetetty henkilökohtainen kirjetiedote, pois lukien muutama kiinteistö, joille ei ollut saatavilla yhteystietoja. Palautteen määrästä päätellen tieto hankkeesta on tavoittanut osalliset hyvin.

20.4.2022

Nyt vireille pantu kaava käsitellään alusta lähtien itsenäisenä, uutena kaavahankkeena. Suunnittelutarvehakemuksia tähän liittyen ei ole enää vireillä. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c.

Hankkeen luontovaikutukset arvioidaan kaavaprosessin edetessä. OAS:ssa on kuvattu, mitä luontoselvityksiä alueella on tehty ja tullaan tekemään.

Vuoden 2014 hankkeeseen nähden voimaloita on yksi vähemmän, mutta tavoiteltavat voimat ovat kooltaan suurempia. Vaikutukset arvioidaan viimeisimmän suunnitelman pohjalta. Kaavan laadinnassa huomioidaan aiemmin 2014 tehdyt selvitykset, mutta lisäksi selvityksiä on täydennetty 2020 ja 2021 sekä täydennetään edelleen. Myös osallisilta saatavat tiedot otetaan huomioon.

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen.

Katso myös Yleisvastineet kohdasta 2.

3.16 Palaute_16 (yksi yksityishenkilö)

Viitaten Rekolanvuorten tuulivoimayleiskaavan Osallitumis- ja Arviontisuunnitelmaan. Haluan jättää mielipiteeni siitä, että kyseiselle paikalle EI tulisi rakentaa tuulivoimaa. Rekolanvuorella siitä olisi merkittävää haittaa melun ja esim. välkehdinnän johdosta.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Niiden mukaisesti kaavaprosessin yhteydessä selvitetään ja arvioidaan myös melu- ja välkevaikutukset. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

3.17 Palaute_17 (yksi yksityishenkilö)

Erillinen liite 1.

1. OAS:ssa on esitetty hanketoimijan alustava suunnitelma voimaloiden sijoittelusta. Alueen tuulisuutta on selvitetty tuulimittauksin, jotta on saatu laskennallinen tuotto-odotus voimaloille. Katso myös kohta 2 Yleisvastineet.
2. Rakentamisen ja käytön aikaisten haitallisten vaikutusten lieventämiskeinoja sekä ilmasto- ja energiavaikutuksia tullaan käsittelemään kaavaselostuksessa.
3. Yleiskaava on kunnan kaava, mutta maanvuokrasopimukset ovat maanomistajien ja hanketoimijan välisiä yksityisoikeudellisia sopimuksia, eikä kunta voi vaatia niitä itselleen tiedoksi. Kunnan velvollisuuksiin kuuluu tiedottaa kaavehdotuksen nähtäville panosta niitä vieraspaikkakuntalaisia maanomistajia, joiden osoite on tiedossa, laatia vastineet ehdotusvaiheen muistutuksiin sekä tiedottaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä erikseen välittömästi niille, jotka ovat sitä ehdotusvaiheen muistutuksen yhteydessä pyytäneet.

Hanketoimija pyrkii sopimukseen mahdollisimman monen maanomistajan kanssa, vähintään kaikkien niiden kiinteistöjen osalta, joille tuulivoimarakentamista sijoitetaan.

4. Alue on maakuntakaavassa merkitty tuulivoimatuotantoalueeksi. Niiltä osin kuin vuoden 2014 selvitykset ovat vanhentuneet tai ovat puutteellisia, ne uusitaan. Päivitettävät selvitykset on kerrottu OAS:ssa ja ne raportoidaan kaavan valmisteluvaiheessa. Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin / loma-asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen.

20.4.2022

---

5. Tuulivoimaloiden ja huoltotiestön rakentamisen myötä menetettävän elinympäristön pinta-ala ja rakennetuksi ympäristöksi muuttuvan alueen laajuus on melko vähäinen suhteessa ympäristön metsäisten alueiden kokonaislaajuuteen. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet huomioidaan hankkeessa ja niiden toteutumista arvioidaan kaavaselostuksessa. Hanke toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita.
6. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Päätösvalta kaavahankkeiden käynnistämisestä kuuluu Sysmän kunnanhallitukselle. Kunnanhallitus on nähnyt tarpeellisena tuulivoimapuiston toteutumisen mahdollisuuksien selvittämisen kaavoituksen keinoin. Hankkeen laajuus ja toteutumismahdollisuudet ratkeavat yleiskaavatyon aikana. Kaavan hyväksymisestä päättää Sysmän kunnanvaltuusto.
7. Sysmän kunnanhallitus hyväksyi 11.1.2021 § 2 aloitteen Rekolanvuorten tuulivoimapuiston yleiskaavan laadinnasta ja kaavan vireilletulo on kuulutettu 3.2.2021. Nyt vireille pantu kaava käsitellään alusta lähtien itsenäisenä, uutena kaavahankkeena. Suunnittelutarvehakemuksia tähän liittyen ei ole enää vireillä. Suunnitelma selvityksistä ja vaikutustenarvioinneista on esitetty keskeisillä viranomaisille kaavoituksen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa ja sen on siinä yhteydessä todettu olevan riittävä. Selvitykset julkaistaan valmisteluvaiheessa laatija- ja menetelmätietoineen. Kaavaprosessi itsessään on vuorovaikutteinen. Kaikilla osallisilla on mahdollisuus kertoa kaavaprosessin aikana mielipiteensä ja näkemyksensä suunnitelmasta. Myös taloudellisia vaikutuksia arvioidaan kaavaprosessin edetessä.

Sysmän tuulivoimahanke on kokonaisuudessaan 100 %:sti tanskalaisen EWE Eurowind AS:n omistama, eikä hankkeen omistus ole millään tavalla muiden omistuksessa. Solarwind – yhtiötä on useampia ja niillä on erilainen omistus. Solarwind by Janneniska Oy on 100 %:sti kotimainen yhtiö, jonka omistus on kokonaan kotimainen ja toimii projektissa Eurowindin edustajana.

8. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Ympäristöluvan mahdollinen tarve selviää mallinnusten tulosten myötä ja sen tarpeesta päättää kunnan ympäristöviranomainen. Ympäristötoimi on keskeinen osallinen myös kaavasuunnittelussa ja seuraa tiiviisti hankkeen valmistelua.
9. Lähtötietojen selvityksessä hyödynnetään aiemmin tehtyjä selvityksiä, mutta kaava on itsenäinen oma uusi kaavahankkeensa. Kaavasta tiedotetaan MRL:n mukaisesti ja osalliset voivat ottaa siihen kantaa lain mukaisten kuulemismenettelyjen yhteydessä. Virallinen kaava ei tule määrittelemään hankkeen toteuttajaa.

20.4.2022

3.18 Palaute_18 (kaksi yksityishenkilöä)

Meidän mielestämme tuulivoimaloiden paikka ei ole näin lähellä asutusta, kuin se on aiottu tehdä. Emme olisi missään nimessä rakentaneet taloamme Otamonportintielle, jos olisimme tienneet, että tuulivoimala tulee niin lähelle meitä! Terveysten vaikuttavat ja maisemaa pilaavat asiat ovat suurin tekijä vastustamiseemme!

Suunnittelualueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014, jossa Rekolanvuoren ympäristö on osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvana alueena. Yleiskaavan tavoite on maakuntakaavan mukainen.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Niiden mukaisesti kaavaa laadittaessa selvitetään myös terveys- ja maisemavaikutukset. . Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset sekä 2.4 Inframelu ja tuulivoiman terveysvaikutukset.

3.19 Palaute_19 (yksi yksityishenkilö)

Olen tutustunut aiheeseen saamieni tietojen perusteella ja vastustan jyrkästi kaikenlaista tuulivoimahanketta Sysmän alueella ja lähiseuduilla.

Tuulivoimasta ei ole toistaiseksi muuta tulosta kuin haitat paikkakunnalla asukkaille ja luonnolle.

En hyväksy minkäänlaisen tuulivoiman rakentamista.

Vakituinen kesäasukas jo vuodesta 1962.

Merkitään tiedoksi. Katso myös Luku 2 Yleisvastineet ja sieltä erityisesti kohta 2.2 Tuulivoiman kansallisesta tilanteesta, tuulivoimatuista, tuulisuudesta ja hankkeen kannattavuudesta.

3.20 Palaute_20 (kaksi yksityishenkilöä)

Vastustamme Rekolanvuoren tuulivoiman yleiskaavan tekemistä, koska

- tuulivoimaloiden maisema-, välke- ja meluhaitat ovat selkeästi suuremmat kuin tuulivoiman tuomat taloudelliset hyödyt kunnalle. Tuulivoimalat olisivat korkeudeltaan todella massiiviset ja näkyisivät useille järviolueille.*
- Etäisyys lähimpään asuinrakennukseen on vain 900 m ja alle 2 km etäisyydellä on 50 asuintaloa ja 61 lomarakennusta.*
- Tuulivoimaloiden tuoma kiinteistövero on hyvin pieni Sysmän talouden kokonaiskuvassa.*
- Sysmä haluaa kehittyä matkailun ja vapaa-ajan asumisen osalta, joten tuulivoiman aiheuttamat haitat vähentävät kunnan houkuttelevuutta matkailu- ja vapaa-ajan viettokohteena.*
- hanketta ajava Solarwind By Janneniska on myynyt määräysvallan ulkomaalaiselle sijoitusyhtiölle (ZMJ Sicav), joten hankkeen tuotto ei hyödytä suomalaisia vaan rahat ohjautuvat ulkomaille. Näin vain tuulimyllyjen haitat jäivät sysmälaisten kärsittäviksi.*

Hanke toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita ja on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Niiden mukaisesti selvitetään ja arvioidaan hankkeen vaikutukset, mukaan lukien taloudelliset vaikutukset. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kunnan tuotoksi tulee vähintään voimaloista maksettava kiinteistövero. Hankekehittäjä / tuulivoimayhtiö vastaa hankkeen suunnittelu-, kaavoitus- ja toteutuskuluista. Hankkeen kannattavuutta tai tarkoituksenmukaisuutta ei voida arvioida pelkästään talousnäkökulmasta. Ilmastonmuutos on maailmanlaajuinen ilmiö ja myös jokainen Suomen kunta joutuu osaltaan pohtimaan, millä keinoin se voi edistää ilmasto- ja energiastrategian toteutumista. Uusiutuvan energiatuotannon lisääminen on tässä paletissa yksi keskeinen keino. Ilmastoasiat on huomioitu myös Sysmän kunnan strategiassa, mikä osaltaan velvoittaa kuntaa tutkimaan tämän hankkeen toteutumismahdollisuuksia. Myös se olisi ristiriitaista, että kunta suoralta kädeltä torppaisi tällaisen hankkeen.

20.4.2022

Systemän tuulivoimahanke on kokonaisuudessaan 100 %:sti tanskalaisen EWE Eurowind AS:n omistama, eikä hankkeen omistus ole millään tavalla muiden omistuksessa. Solarwind – yhtiöitä on useampia ja niillä on erilainen omistus. Solarwind by Janneniska Oy on 100 %:sti kotimainen yhtiö, jonka omistus on kokonaan kotimainen ja toimii projektissa Eurowindin edustajana.

3.21 Palaute_21 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan tuulivoimapuiston yleiskaavaa, koska voimaloiden vaikutuksia on mahdotonta arvioida etukäteen niiden suunnitellun sijainnin ollessa liian lähellä asutusta; niin vakituista- kuin loma-asutusta.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset. Verrattaessa voimaloiden melu-, välke- ja maisema-vaikutusten mallinnusarvoja rakennetuissa kohteissa mitattuihin arvoihin on todettu mallinnusten antavan suhteellisen oikeita tuloksia.

Toivon todellakin, että tuulivoimapuistoa harkitaan myös asukkaiden ja mökkiläisten kannalta. Ostin kiinteistöni Systemästä kesällä 2016. Silloin kaupanvahvistaja kertoi, että tuulivoimapuisto on poistettu maakuntakaavasta. Ilmeisesti ei ollutkaan? Ostin kakkoskotini juurikin siksi, että paikka on keskellä metsää. Siellä on hiljaista ilman valosaastetta. Tarkoitukseni oli viettää aina vain enemmän aikaa Systemässä ja remontoida paikkaa työllistäen Systemän tekijöitä. Saunaremontin suunnittelu tyssäsi heti, kun tuulivoimapuistouutiset alkoivat tulla julki.

Kaava laadittaessa arvioidaan vaikutuksia ja kuullaan osallisia MRL:n ja OAS:ssa kuvatun mukaisesti. Suunnittelualueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014, jossa alue on osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvana alueena. Aluevarausta ei ole maakuntakaavasta missään vaiheessa poistettu / kumottu, joten siltä osin kaupanvahvistajalta saamanne tieto on virheellinen.

Paikkani sijaitsee 1,2 kilometrin etäisyydellä kahdesta myllystä. Se on todella lyhyt matka! Ja kukaan ei voi taata minulle, etteikö matalataajuinen ääni tai valovälke häiritsisi, puhumattakaan maisemavaikutuksesta ja kiinteistöjen arvon romahtamisesta. Miten käy Systemän imagolle ja vetovoimalle vilkkaana kesäkuntana?

En varmasti ole yksin huoleni kanssa, kun etäisyys lähimpään lomarakennukseen on noin yksi kilometri ja alle 2 kilometrin etäisyydelle suunnitelluista voimaloista sijoittuu 50 asuinrakennusta ja 61 lomarakennusta. Alle 5 kilometrin etäisyydelle sijoittuvia asuinrakennuksia on 604 ja lomarakennuksia noin 506.

Asiasta on luvattu tiedotus/keskustelutilaisuus. Toivottavasti siitä tiedotetaan jossain välissä?

OAS:ssa kuvatun mukaisesti Systemän kunnanhallitus päättää valmisteluvaiheen (kaavaluonnos) aineiston asettamisesta nähtäville. Nähtäville asettamisesta kuulutetaan julkisesti paikallislehdessä sekä Systemän kunnan internetsivuilla. Nähtävilläolon yhteydessä järjestetään tiedotus- ja keskustelutilaisuus, josta tiedotetaan kuulutuksen yhteydessä.

3.22 Palaute_22 (yritys)

Vastustamme Rekolan tuulivoimahankkeen osayleiskaavaa, ja esitämme, että se vedetään pois jatkokäsittelystä.

Perustelut:

Suhteettoman suuret tuulivoimalat hallitsevat haitallisella tavalla luontoa ja haittaavat loma-asutuksen suotuisaa kehitystä Systemässä tulevina vuosikymmeninä. Tuulivoimaloiden oikea paikka on pois asutuksen läheltä merellä tai harvaan asutulla alueella.

(Viittaus: MRL 77§, kohta 2).

Hanke toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita (kts. kohta 2.2 Tuulivoiman kansallisesta tilanteesta, tuulivoimatuista, tuulusuudesta ja hankkeen kannattavuudesta) ja on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti ja sen tulee täyttää sen mukaiset sisältövaatimukset. Kaavaprosessin kautta selvitetään, aiheuttaako hanke kohtuutonta haittaa (MRL 39.4) ja sopeutuuko rakentaminen maisemaan ja ympäristöön (MRL 77b).

20.4.2022

3.23 Palaute_23 (kuusi yksityishenkilöä)

Vastustamme Rekolan tuulivoimahankkeen osayleiskaavaa, ja esitämme, että se vedetään pois jatkokäsittelystä.

Perustelut:

Suhteettoman suuret tuulivoimalat hallitsevat haitallisella tavalla luontoa ja haittaavat loma-asutuksen suotuisaa kehitystä Sysmässä tulevina vuosikymmeninä. Tuulivoimaloiden oikea paikka on pois asutuksen läheltä merellä tai harvaan asutulla alueella.

(Viittaus: MRL 77§, kohta 2).

Hanke toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita (kts. kohta 2.2 Tuulivoiman kansallisesta tilanteesta, tuulivoimatuista, tuulisuudesta ja hankkeen kannattavuudesta) ja on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti ja sen tulee täyttää sen mukaiset sisältövaatimukset. Kaavaprosessin kautta selvitetään, aiheuttaako hanke kohtuutonta haittaa (MRL 39.4) ja sopeutuuko rakentaminen maisemaan ja ympäristöön (MRL 77b).

3.24 Palaute_24 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolan tuulivoimahankkeen osayleiskaavaa, ja esitän, että se vedetään pois jatkokäsittelystä.

Perustelut:

Suhteettoman suuret tuulivoimalat hallitsevat haitallisella tavalla luontoa ja haittaavat loma-asutuksen suotuisaa kehitystä Sysmässä tulevina vuosikymmeninä. Tuulivoimaloiden oikea paikka on pois asutuksen läheltä merellä tai harvaan asutulla alueella.

(Viittaus: MRL 77§, kohta 2).

Hanke toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita (kts. kohta 2.2 Tuulivoiman kansallisesta tilanteesta, tuulivoimatuista, tuulisuudesta ja hankkeen kannattavuudesta) ja on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti ja sen tulee täyttää sen mukaiset sisältövaatimukset. Kaavaprosessin kautta selvitetään, aiheuttaako hanke kohtuutonta haittaa (MRL 39.4) ja sopeutuuko rakentaminen maisemaan ja ympäristöön (MRL 77b).

3.25 Palaute_25 (kaksi yksityishenkilöä)

Vastustetaan Rekolanvuorten tuulivoimalapuistoa, koska minun kiinteistöni xx sijaitsee vain reilun kilometrin päässä lähimmistä voimaloista.

Kiinteistön arvo alenee huomattavasti tuulivoimaloiden valmistuttua, myös välke ja melu ovat kartoissakin korkealla tasolla maatilani pihassa.

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti ja sen tulee täyttää sen mukaiset sisältövaatimukset. Kaavaprosessin kautta selvitetään, aiheuttaako hanke kohtuutonta haittaa (MRL 39.4). Kts. myös kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

3.26 Palaute_26 (yksi yksityishenkilö)

Vireillä oleva Rekolanvuoren tuulivoimayleiskaavan mahdollistamat viisi massiivista tuulimyllyä ovat omiaan pilaamaan pysyvästi koko Sysmän kauniit maisemat ja luonnon, naapurikuntia unohtamatta.

Sysmässä valtuusto on vahvistanut 21.12.2020 strategian vuoteen 2030 saakka. Yhtenä arvona on luonnon arvostaminen, jolla strategian mukaan tarkoitetaan vastuullista ilmastoa, vesistöjen, rakennetun ympäristön, maiden ja metsien huomioimista kaikissa kunnan toiminnoissa. Strategian pitää olla ohjenuora, johon sitoudutaan ja toimitaan sen mukaisesti, jotta saavutetaan asetetut tavoitteet. Strategia ei saa olla kirjanen, joka valmistuttuaan hautautuu pölykerrokseen. Hienojen lauseiden takana pitää olla toimintaa eli tässä tapauksessa huomioida maat ja metsät.

20.4.2022

Pidän erittäin tärkeänä, että Terrikorven upeita marja- ja ulkoilumaastoja ei pilata tuulimyllyillä, joiden elinkaari on korkeintaan 15 vuotta. Tämän jälkeen ne jäävät ihmisten ja eläinten vaaraksi luontoon.

Tuulivoimapuisto -nimi ei sovellu tuulivoimahankkeisiin, sillä puisto mielletään aivan erilaiseksi; kauniiksi keitaaksi luonnon keskellä. Puisto – nimellä yritetään muuttaa ihmisen ajattelua myönteiseksi hankkeelle.

Mitä tulee tuulivoimalan ilmastopäästöjen vähentämiseen, voin vain todeta, että tuulimyllyjen rakentaminen on toteutettu muulla kuin tuulienergialla. Rakentamiseen kulutettua energiaa ei myllyt valitettavasti elinkaarensa aikana tuota takaisin.

Tuulivoimahankkeessa aktiivisesti toimineen Solarwindin määräysvalta on myyty ulkomaiselle rahastolle, joten tulotkin valuvat muualle. Kun myllyt tulevat elinkaarensa päähän ei vastuullista tahoja löydy. Valitettavasti vastuu myllyistä jää tällöin maanomistajille sekä kunnalle.

Tuulivoimalasta ei ole kunnan talouden pelastajaksi, siihen pitää löytää muita vaihtoehtoja.

Hanke toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita ja on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti ja sen tulee täyttää sen mukaiset sisältövaatimukset.

Hankkeen kannattavuutta tai tarkoituksenmukaisuutta ei todella voida arvioida pelkästään talousnäkökulmasta. Ilmastonmuutos on maailmanlaajuinen ilmiö ja myös jokainen kuntaorganisaatio joutuu osaltaan pohtimaan, millä keinoin se voi edistää ilmasto- ja energiastrategian toteutumista. Uusiutuvan energiatuotannon lisääminen on tässä paletissa yksi keskeinen keino. Ilmastoasiat on huomioitu myös Sysmän kunnan strategiassa, mikä osaltaan velvoittaa kuntaa tutkimaan tämän hankkeen toteutumismahdollisuuksia. Myös se olisi strategian kannalta ristiriitaista, että kunta päättäisi jättää tutkimatta tällaisen hankkeen.

Kaikki rakentaminen aiheuttaa päästöjä sekä kuluttaa energiaa ja luonnonvaroja. Tuulivoima ”maksaa” itsensä (eli rakentamisesta aiheutuvan hiilijalanjäljen) päästöttömänä energiantuotantomuotona takaisin kuitenkin varsin nopeasti.

Sysmän tuulivoimahanke on kokonaisuudessaan 100 %:sti tanskalaisen EWE Eurowind AS:n omistama, eikä hankkeen omistus ole millään tavalla muiden omistuksessa. Solarwind – yhtiöitä on useampia ja niillä on erilainen omistus. Solarwind by Janneniska Oy on 100 %:sti kotimainen yhtiö, jonka omistus on kokonaan kotimainen ja toimii projektissa Eurowindin edustajana.

Kaavoituksen yhteydessä ei voida ottaa kantaa siihen, kuka omistaa hankkeen toteuttavan tahon.

Kts. Luku 2 Yleisvastineet.

20.4.2022

3.27 Palaute_27 (kaksi yksityishenkilöä)

Vastustamme Rekolanvuoren tuulivoiman yleiskaavan tekemistä, koska

- *tuulivoimaloiden maisema-, välke- ja meluhaitat ovat selkeästi suuremmat kuin tuulivoiman tuomat taloudelliset hyödyt kunnalle. Tuulivoimalat olisivat korkeudeltaan todella massiiviset ja näkyisivät useille järviolueille.*
- *Etäisyys lähimpään asuinrakennukseen on vain 900 m ja alle 2 km etäisyydellä on 50 asuintaloa ja 61 lomarakennusta.*
- *Tuulivoimaloiden tuoma kiinteistövero on hyvin pieni Sysmän talouden kokonaiskuvassa.*
- *Sysmä haluaa kehittyä matkailun ja vapaa-ajan asumisen osalta, joten tuulivoiman aiheuttamat haitat vähentävät kunnan houkuttelevuutta matkailu- ja vapaa-ajan viettokohteena.*
- *hanketta ajava Solarwind By Janneniska on myynyt määräysvallan ulkomaalaiselle sijoitusyhtiölle (ZMJ Sicav), joten hankkeen tuotto ei hyödytä suomalaisia vaan rahat ohjautuvat ulkomaille. Näin vain tuulimyllyjen haitat jäävät sysmälaisten kärsittäviksi.*

Hanke toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita ja on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Niiden mukaisesti selvitetään ja arvioidaan hankkeen vaikutukset, mukaan lukien taloudelliset vaikutukset. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kunnan tuotoksi tulee vähintään voimaloista maksettava kiinteistövero. Hankekehittäjä / tuulivoimayhtiö vastaa hankkeen suunnittelu-, kaavoitus- ja toteutuskuluista. Hankkeen kannattavuutta tai taroituksenmukaisuutta ei voida arvioida pelkästään talousnäkökulmasta. Ilmastonmuutos on maailmanlaajuinen ilmiö ja myös jokainen Suomen kunta joutuu osaltaan pohtimaan, millä keinoin se voi edistää ilmasto- ja energiastrategian toteutumista. Uusiutuvan energiatuotannon lisääminen on tässä paletissa yksi keskeinen keino. Ilmastoasiat on huomioitu myös Sysmän kunnan strategiassa, mikä osaltaan velvoittaa kuntaa tutkimaan tämän hankkeen toteutumismahdollisuuksia. Myös se olisi ristiriitaista, että kunta suoralta kädeltä torppaisi tällaisen hankkeen.

Sysmän tuulivoimahanke on kokonaisuudessaan 100 %:sti tanskalaisen EWE Eurowind AS:n omistama, eikä hankkeen omistus ole millään tavalla muiden omistuksessa. Solarwind – yhtiöitä on useampia ja niillä on erilainen omistus. Solarwind by Janneniska Oy on 100 %:sti kotimainen yhtiö, jonka omistus on kokonaan kotimainen ja toimii projektissa Eurowindin edustajana.

3.28 Palaute_28 (yksi yksityishenkilö)

Tuulivoimayleiskaava tulisi hylätä tai valmistella uudelleen. Teksti vaikuttaa hyväksi todetun esityksen muokattua kappiolla. Sysmän kunnan verkkosivulta avautuvan selaimen välilehden otsikossa viitataan Alavieskan tuulivoimapuistoon.

Teksti on muutenkin yleiskieltä, jossa ei varsinaisesti sitouduta mihinkään. Asiat esitetään mm. "pyrkimyksinä", "tavoitteina" ja "asioiden edistämisenä". Mitään konkreettista toimenpidettä, jolla olisi vaikutusta ei tässä suunnitelmassa taata.

Kyse on satojen metrien korkuisista voimaloista, joiden vaikutusalueella on luontokohteita, asutusta ja vapaa-ajan asutusta. Kunnan saamat hyödyt maiseman pysyvistä muuttamisesta ovat vähäiset.

Tuulivoima ei ole Suomen olosuhteissa kannattava energiamuoto ilman yhteiskunnan tukea. Hankkeisiin liittyy mittava määrä yritysten ja yhteisöjen suorittamaa keinottelua verovarolla.

Pysyviä työpaikkoja ei juurikaan Sysmään synny. Lähestulkoon kaikki rakentajat ja materiaalit tulevat muualta.

20.4.2022

Maalaiskuntien asukkaat eivät yleensä osaa vaikuttaa päätöksentekoon riittävästi. Viralliset tahot esittävät tässä ja muussa julkisessa keskustelussa hyvin asenteellisia näkökohtia. Todelliset vaikutukset tulisi esittää neutraalisti ulkopuolisen tahon toimesta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisältö rakenne on vakiintunut, hyväksi havaittua pohjaa ei ole syytä muuttaa.

Alavieska -teksti on jäänyt aiemmasta raportista uuden word-tiedoston tiedosto-ominaisuuksiin ja periytynyt sieltä pdf-tiedostoon, josta taas selain poimii sen välilehden otsikkotiedoksi vastoin tekijän tarkoitusta. Otsikkotieto ei näy word-tiedoston tulostusasettelussa tai suorassa paperitulosteessa, jos sitä ei ole käytetty tekstissä kenttänä. Otsikkotieto korjataan word-tiedoston ominaisuustietoihin ja selaimessa näkyvä viittaus aiempaan raporttiin poistuu OAS:n seuraavan päivituksen yhteydessä.

OAS on MRL 63 §:n mukainen riittävän aikaisessa vaiheessa laadittava, kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen, suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. OAS:ssa

- esitellään kaavan laatimisessa noudatettavat osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmät
- kerrotaan kaavoituksen päätavoitteet, suunnittelun eteneminen ja alustava aikataulu sekä
- kuvataan kaavan yhteydessä laadittavat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. OAS:ssa on kuvattu, miten myös asukkaat keskeisinä osallisina voivat osallistua kaavan vaikutusten arviointiin.

Tuulivoimaloiden koon kasvun ja tekniikan kehittymisen myötä niiden teho ja kustannustehokkuus ovat parantuneet niin, että vuodesta 2018 lähtien tuulivoima on ollut kannattavaa ilman tukitoimia. Tuulivoimaloilla tuotettu sähkö on nykyään tuotantokustannuksiltaan halvinta verrattuna muihin tuotantomenetelmiin.

Kts. myös kohdan 2 Yleisvastineet.

3.29 Palaute_29 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolan tuulivoiman yleiskaavaa, koska,

1) Tuulivoimaloiden negatiiviset vaikutukset kesäasukkaiden ja matkailijoiden tuottamiin tulovirtoihin voivat pitkällä aikavälillä olla huomattavasti suuremmat kuin mitkä tuulivoimasta tulevat taloudelliset hyödyt ovat.

2) Tuulivoimalat muodostavat omistamamme kiinteistön kannalta merkittävän maisemahaitan, sekä mahdollisesti kiinteistön jälleenmyyntiarvon aleneman.

3) Tuulivoiman mahdollisesti terveydelle haitalliset sivuvaikutukset sivuutetaan voimaloiden etäisyyden ollessa paikoittain pienempi mitä STM suositus on.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Niiden mukaisesti selvitetään ja arvioidaan hankkeen vaikutukset, mukaan lukien maisemalliset ja taloudelliset vaikutukset. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kts. myös Yleisvastineista kohdat 2.3 Kiinteistöjen arvo ja 2.4 Inframelu ja tuulivoiman terveysvaikutukset.

20.4.2022

3.30 Palaute_30 (kaksi yksityishenkilöä)

Vastustan Rekolanvuoren tuulivoimayleiskaavaa, koska tuulivoimalat muodostavat omistamamme kiinteistön kannalta merkittävän maisemahaitan. Lisäksi katsomme, ettei hanke tuo lisäarvoa meille mökkiläisille, vaan pikemmin ajaa pois.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. MRL 39.4 mukaisesti yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

3.31 Palaute_31 (yksi yksityishenkilö)

- *Merkittävä maisemahaitta*
- *Voimalat hallitsevat maisemaa*
- *Voimaloiden koko*
- *Kaikki voimaloiden tuottavat ongelmat ympäristölle*
- *Voimalamelu, välke, lentovalot häiritsevät ihmisiä ja eläimiä ympäri vuoden*
- *Mökkkipitäjän maine menetetty pitkäksi aikaa*
- *Vuokramökkeilijät katoaa kunnasta*
- *Palvelut vähenevät mökkeilijöiden katoamisen seurauksena*
- *Kunnan imagolle pysyvä haitta*
- *Vuokramökkiryttäjien elinkeino tuhoutuu*
- *Omistamamme kiinteistön arvo romahtaa*

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. MRL 39.4 mukaisesti yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

Kts. myös luku 2 Yleisvastineet ja sieltä mm. kohdat 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset ja 2.3 Kiinteistöjen arvo.

3.32 Palaute_32 (yksi yksityishenkilö)

- *Omistamamme kiinteistön arvo romahtaa*
- *Kunnan imagolle pysyvä haitta*
- *Mökkkeilijät katoaa → palvelut vähenee*
- *Hienon mökkipitäjän maine menee pitkäksi aikaa*
- *Voimalamelu, välke, lentovalot häiritsevät ympäri vuoden*
- *Lyhyt matka voimaloista kesäasuntoomme 1,6 km*
- *Vuokramökkiryttäjät kärsivät*
- *Voimalat eivät sovi luontomaisemaan*

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Kaavaprosessin kautta selvitetään, aiheuttaako hanke kohtuutonta haittaa (MRL 39.4) ja sopeutuuko rakentaminen maisemaan ja ympäristöön (MRL 77b).

20.4.2022

Kts. myös luku 2 Yleisvastineet ja sieltä mm. kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

3.33 Palaute_33 (kolme yksityishenkilöä)

Vastustan Rekolan vuorten yleiskaavaa koska

- *Suunnittelualueelle merkityistä voimaloista on 1,8 km matkaa kesämökkiimme*
- *Merkittävä maisemahaitta. Voimalat hallitsevat maisemaa. Voimaloiden koko Euroopan ennätys luokkaa ! Samoin kaikki suurien voimaloiden tuottamat ongelmat ympäristölle!*
- *Voimalamelu, välke, lentovalot häiritsevät ihmisiä ja eläimiä ympäri vuoden.*
- *Mökkipitäjän maine menetetty piiiitkäksi ajaksi, vuokramökkeilijät katoaa kunnasta!*
- *Palvelut vähenevät mökkeilöiden katoamisen seurauksena*
- *Kunnan imagolle pysyvä haitta*
- *Vuokramökkiryttäjien elinkeino tuhoutuu*
- *Omistamamme kiinteistön arvo romahtaa*

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Kaavaprosessin kautta selvitetään, aiheuttaako hanke kohtuutonta haittaa (MRL 39.4) ja sopeutuuko rakentaminen maisemaan ja ympäristöön (MRL 77b).

Kts. myös luku 2 Yleisvastineet ja sieltä erityisesti mm. kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

3.34 Palaute_34 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolan vuorten yleiskaavaa koska

- *Suunnittelu aluelle merkityistä voimaloista on alle 1,0 km matkaa vakituiseen asuntoomme.*
- *Merkittävä maisemahaitta. Voimalat hallitsevat maisemaa. Voimaloiden koko Euroopan ennätysluokkaa! Samoin kaikki suurien voimaloiden tuottamat ongelmat ympäristölle!*
- *Voimalamelu, välke, lentovalot häiritsevät ihmisiä ja eläimiä ympäri vuoden.*
- *Mökkipitäjän maine menetetty piiiitkäksi ajaksi, vuokramökkeilijät katoaa kunnasta!*
- *Palvelut vähenevät mökkeilöiden katoamisen seurauksena*
- *Kunnan imagolle pysyvä haitta -*
- *Vuokramökkiryttäjien elinkeino tuhoutuu*
- *Omistamamme kiinteistön arvo romahtaa*

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Kaavaprosessin kautta selvitetään, aiheuttaako hanke kohtuutonta haittaa (MRL 39.4) ja sopeutuuko rakentaminen maisemaan ja ympäristöön (MRL 77b).

Kts. myös luku 2 Yleisvastineet ja sieltä erityisesti mm. kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

3.35 Palaute_35 (kaksi yksityishenkilöä)

Vastustan Rekolan vuorten yleiskaavaa koska

- *Suunnittelu aluelle merkityistä voimaloista on alle 1 km matkaa vakituiseen asuntoomme.*

20.4.2022

- *Merkittävä maisemahaitta. Voimalat hallitsevat maisemaa.*
- *Voimalamelu, välke, lentovalot häiritsevät ihmisiä ja eläimiä vuodet ympäri*
- *Mökkipitäjän maine menetetty seuraavaksi 30v:ksi, vuokramökkeilijät äänestävät jaloillaan*
- *Palvelut vähenevät mökkeilöiden katoamisen seurauksena*
- *Kunnan imagolle pysyvä haitta*
- *Vuokramökkiryttäjien elinkeino tuhoutuu*
- *Omistamamme kiinteistön arvo romahtaa*

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 3.1. Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Kaavaprosessin kautta selvitetään, aiheuttaako hanke kohtuutonta haittaa (MRL 39.4) ja sopeutuuko rakentaminen maisemaan ja ympäristöön (MRL 77b).

Kts. myös luku 2 Yleisvastineet ja sieltä erityisesti mm. kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

3.36 Palaute_36 (yksi yksityishenkilö, kaksi viestiä)

Vastustan Rekolan vuorten yleiskaavaa koska

- *Suunnittelu aluelle merkityistä voimaloista on 1,9 km matkaa kesäasuntoomme.*
- *Merkittävä maisemahaitta. Voimalat hallitsevat maisemaa.*
- *Voimalamelu, välke, lento valot häiritsevät ihmisiä ja eläimiä vuodet ympäri*
- *Mökkipitäjän maine menetetty seuraavaksi 30 v:ksi, vuokramökkeilijät äänestävät jaloillaan*
- *Palvelut vähenevät mökkeilöiden katoamisen seurauksena*
- *Kunnan imagolle pysyvä haitta*
- *Vuokramökkiryttäjien elinkeino tuhoutuu*
- *Omistamamme kiinteistön arvo romahtaa*

Palaute_36 (2):

Vastustan Rekolan vuorten yleiskaavaa koska

- *Suuri maisema ja meluhaitta. Voimalat eivät sovi luontomaisemaan*
- *Omistamamme kiinteistön arvo putoaa.*
- *Melu ja välkehaitta ihmisille, eläimille ja kasveille*
- *Kunta menettää maineensa hyvänä mökki- ja luontokuntana pitkäksi aikaa kokonaan ja pysyvästi.*
- *Palvelut vähenee mökkeilöiden katoamisen seurauksena.*
- *Tuulen muodustumisalueelle ei myönnetä rakennuslupia.*

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös taloudellisia vaikutuksia ja maisemavaikutuksia. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen.

Kaavaprosessin kautta selvitetään, aiheuttaako hanke kohtuutonta haittaa (MRL 39.4) ja sopeutuuko rakentaminen maisemaan ja ympäristöön (MRL 77b).

20.4.2022

Kts. myös luku 2 Yleisvastineet ja sieltä erityisesti mm. kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

Kaavan oikeusvaikutukset rajoittuvat kaava-alueelle. Kaavalla ei ole vaikutusta kaavan ulkopuolisen alueen rakennuslupien myöntämiseen.

3.37 Palaute_37 (yksi yksityishenkilö, kaksi viestiä)

Vastustan Rekolan vuorten yleiskaavaa koska

- *Merkittävä maisemahaitta*
- *Omistamamme mökin arvo putoaa*
- *Voimalamelu, välke ym. häiritsevää ihmisiä ja eläimiä ympäri vuoden ja vuorokaudet koko ajan*
- *Suunnittelualueelle merkityistä voimaloista on 1,8 km matka kesäasuntoomme*
- *Suuri maisemahaitta.*
- *Sysmän maine upeana mökkipitäjänä on menetetty pysyvästi*
- *Vuokramökkiryttäjien elinkeino tuhoutuu*

Palaute_37 (2):

Vastustan Rekolan vuorten yleiskaavaa koska

- *Suuri maisema- ja meluhaitta*
- *Omistamamme metsäpalstan arvo putoaa*
- *Välke ja meluhaitta eläimille, myöskin puille ja kasveille*
- *Jos voimalat toteutuisivat, niin on menetetty huiman suuret maa-alueet pois asuin- ja mökkikäytöstä*
- *Sysmä menettää hyvän maineensa upeana mökki- ja luontokuntana*

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös taloudellisia vaikutuksia ja maisemavaikutuksia. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen.

Kaavaprosessin kautta selvitetään, aiheuttaako hanke kohtuutonta haittaa (MRL 39.4) ja sopeutuuko rakentaminen maisemaan ja ympäristöön (MRL 77b).

Kts. myös muut Yleisvastineet luvusta 2, mm. kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

Hanke toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita ja on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen.

20.4.2022

3.38 Palaute_38 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolan vuorten yleiskaavaa koska

- *Suunnittelu alueelle merkityistä voimaloista on matkaa 1,6 km kesäasuntoomme.*
- *Merkittävä maisema haitta. Voimalat eivät sovi luontomaisemaan. Voimalat hallitsevat maisemaa ja näkyvät kauas. Voimalosta lähtevä melu, -välke, lentovalot häiritsevät ympäri vuoden.*
- *Megaluokan voimaloiden aiheuttamasta aerodynaamisesta melusta ja infraäänistä on odotettavissa vakavia ja pysyviä terveyshaittoja voimaloiden vaikutusalueella asuville vakituisille asukkaille ja kesämökkiläisille.*
- *Kunnassa palvelut vähenevät mökkeilöiden katoamisen seurauksena.*
- *Kunnan mökkipitäjä maineelle pysyvä haitta.*
- *Vuokramökki yrittäjien elinkeino tuhoutuu.*
- *Omistamamme kiinteistön arvo romahtaa.*

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen.

Terveysvaikutuksiin liittyen katso Yleisvastineet kohta 2.4 Inframelu ja tuulivoiman terveysvaikutukset.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset. Kaavaprosessin kautta selvitetään, aiheuttaako hanke kohtuutonta haittaa (MRL 39.4) ja sopeutuuko rakentaminen maisemaan ja ympäristöön (MRL 77b).

Kts. myös yleisvastineet kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

3.39 Palaute_39 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolan vuorten yleiskaavaa koska

- *Suunnittelu alueelle merkityistä voimaloista on matkaa 1,6 km kesäasuntoomme.*
- *Merkittävä maisema haitta. Voimalat eivät sovi luontomaisemaan. Voimalat hallitsevat maisemaa ja näkyvät kauas. Voimalosta lähtevä melu, välke, lentovalot häiritsevät asumista ympäri vuoden.*
- *Suomenennätys luokan voimaloiden aiheuttamasta aerodynaamisesta melusta on odotettavissa vakavia ja pysyviä terveyshaittoja voimaloiden vaikutusalueella asuville vakituisille asukkaille ja kesämökkiläisille.*
- *Kunnassa palvelut vähenevät varsinkin vuokra mökkeilöiden katoamisen seurauksena.*
- *Kunnan mökkipitäjä maineelle pysyvä haitta.*
- *Vuokramökki yrittäjien elinkeino tuhoutuu. Mökkien rakentaminen ja kunnostus pysähtyy. Samoin käy kaikelle rakentamiselle jonne voimalat näkyy.*
- *Omistamamme kiinteistön arvo romahtaa.*

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen.

Terveysvaikutuksiin liittyen katso kohta 2.4 Inframelu ja tuulivoiman terveysvaikutukset.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset. Kaavaprosessin kautta selvitetään, aiheuttaako hanke kohtuutonta haittaa (MRL 39.4) ja sopeutuuko rakentaminen maisemaan ja ympäristöön (MRL 77b).

20.4.2022

Kts. myös yleisvastineet kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

3.40 Palaute_40 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan kyseistä hanketta.

Osoitteessa xxx sijaitsee omistamani loma-asunto ja otsikon mukaisen hankkeen toteutuessa lähimmät tuulimyllyt sijaitsevat reilun kilometrin päässä loma-asunnostani ja tällöin tämän kiinteistön arvo laskee huomattavasti ja tätä en hyväksy.

lisäksi olen huolissani myllyjen aiheuttamasta välkkeestä ja haitallisesta melusta

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyyksivaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti ja sen tulee täyttää sen mukaiset sisältövaatimukset. Kaavaprosessin kautta selvitetään, aiheuttaako hanke kohtuutonta haittaa (MRL 39.4). Kts. yleisvastineet kohdat 2.3 Kiinteistöjen arvo ja 2.4 Inframelu ja tuulivoiman terveysvaikutukset.

3.41 Palaute_41 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolanvuoren tuulivoimapuiston yleiskaavaa, koska tuulimyllyjen rakentaminen ei tue Sysmän strategiaa ja visiota olla "onnellinen asuinpaikka ja vapaa-ajan viettopaikka vauvasta vaariin luonnon helmassa".

Perusteluina haluan mainita seuraavat asiat:

- Tuulivoimapuistosta hyötyy vain muutama maanomistaja, mutta näköala- ja äänihaitat kohdistuvat kaikkiin Sysmän ja Päijänteen alueen asukkaisiin.*
- Rekolanvuoren sähkö ei hyödytä Sysmän aluetta, vaan energia syötetään valtakunnan verkkoon. Voimalat pitää rakentaa käyttöpaikkojen lähelle, koska täältä kaukaa syntyy siirtohäviöitä.*
- Tuulivoiman rakentamisen kannattavuus perustuu veronmaksajien energiatukeen. Tuulivoimaa saadaan vain silloin kun tuulee. Muina aikoina on energia tuotettava muilla menetelmillä.*
- Ainoa syy tuulivoiman rakentamiselle Sysmään ovat alhaiset maanvuokrat ja kunnan johdon halu saada vähän kiinteistöverotuloa. Yhtään kiinteätä työpaikkaa tuulivoimapuisto ei tuo, mutta pudottaa alueen asumusten arvoa.*

Hanke toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita ja on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti ja sen tulee täyttää sen mukaiset sisältövaatimukset (Kts. 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset). Hankkeen kannattavuutta tai tarkoituksenmukaisuutta ei voida arvioida pelkästään talousnäkökulmasta. Ilmastonmuutos on maailmanlaajuinen ilmiö ja myös jokainen Suomen kunta joutuu osaltaan pohtimaan, millä keinoin se voi edistää ilmasto- ja energiastrategian toteutumista. Uusiutuvan energiatuotannon lisääminen on tässä paletissa yksi keskeinen keino. Kunnan strategiassa on tavoitteita myös ilmastoasioihin liittyen, mikä osaltaan velvoittaa kuntaa tutkimaan tämän hankkeen toteutumismahdollisuuksia. Myös se olisi ristiriitaista, että kunta suoralta kädeltä torppaisi tällaisen hankkeen.

Kts. myös Luvusta 2 Yleisvastineet, kohdat 2.2 Tuulivoiman kansallisesta tilanteesta, tuulivoimatuista, tuulisuudesta ja hankkeen kannattavuudesta ja kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

3.42 Palaute_42 (kaksi yksityishenkilöä)

Vastustamme Rekolanvuoren tuulivoiman yleiskaavaa seuraavista syistä:

- Sysmä on yksi suurimmista mökkikunnista Suomessa ja vapaa-aikaansa täällä viettävät eivät tule katselemaan tuulimyllyjen välkettä tai kuuntelemaan niiden meteliä. Tuulivoimaloista saatava mahdollinen verotulo ei kata tuulivoiman negatiivisia talousvaikutuksia kunnalle.*
- Terrikorven alue ei sovellu suunnitellun kokoisille voimaloille asutuksen ja kesämökkien läheisyyden vuoksi.*
- Tuulivoimalat kaventavat omien maidemme käyttömahdollisuuksia.*

20.4.2022

- *Suunnitellun kokoiset voimat ylittäisivät Valtioneuvoston asettamat maksimi meluarvot läheisissä asutuksissa. Mielestämme on järkevämpää olla rakentamatta voimaloita, koska jos meluarvot ylittyvät, on viranomaisilla (kunnan vastaavalla virkamiehellä) lakisäätöinen velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin asian korjaamiseksi. Asiasta on olemassa oikeustapauksia, joihin kunnan viranhaltijoiden kannattaa tutustua.*

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c (Kts. 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset).

Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Mallinnusten perusteella voidaan arvioida ympäristöluvan (YSL 28.2 §) tarve. Ympäristöluvan myöntämisen edellytyksenä tuulivoimalalle on, ettei sen toiminnasta aiheudu kohtuuttomia melu- tai välkevaikutuksia naapureille tai lähialueen asukkailla. Ympäristöluvassa voidaan antaa toimintaa koskevia määräyksiä.

Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös taloudellisia ja maisemavaikutuksia. Hankekehittäjä / tuulivoimayhtiö vastaa hankkeen suunnittelu-, kaavoitus- ja toteutuskuluista.

Kts. myös kohta 2.5 Alueen virkistyskäyttö.

3.43 Palaute_43 (yksi yksityishenkilö)

Tietomme on tullut, että kotimme lähelle on suunnitteilla tuulivoimaloita, mutta asiasta ole meitä tiedotettu millään tavalla, vaikka maitamme jää tuulivoima-alueen sisäpuolelle. Asiasta on kuitenkin tiedotettu naapureitamme kirjallisesti. Kunnan nettisivuilta löytämämme materiaalia tarkastellessamme laitoimme merkille, että meitä koskevat tiedot ovat virheellisiä.

Haittavaikutukset tulevat olemaan merkittävät jatkuvan liikkeen, melun ja välkkeen vuoksi. Siksi kyseisiä tuulivoimaloita ei pidä rakentaa 1,5 km. etäisyydelle kodistamme. Näin ollen kantamme on, että:

- *Vastustamme hanketta ja vaadimme haettujen lupien hylkäämistä.*
- *Yleiskaavaa ja rakennuslupia ei tule myöntää.*
- *Voimaloiden teho, koko ja sijoitus on muuttunut oleellisesti mallinnuslaskelmista.*
- *Tuulivoimat tulevat sijaitsemaan liian lähellä luonnonsuojelualuetta.*
- *Tuulivoiman sijoittaminen kuntaan tulee olla tasapuolista ja paikasta riippumatonta. Ei ole oikeudenmukaista, että kunnassa asuvat tulevat olemaan asuinpaikasta riippuen näinkin eriarvoisessa asemassa.*
- *Jos hanke toteutuisi, kuinka sen haitat tullaan korvaamaan naapuriasukkaille? Kunta on tällöin korvausvelvollinen.*

Odotamme asianmukaista ja tasapuolista tiedottamista asian osalta. Tiedottaminen on ollut jälleen kerran amatöörimäistä tämän projektin osalta. Tiedotus on ollut jonkun paikallisen puskaradion varassa, joka on vahingollista niin kunnan kuin hankkeessa olevien yritysten kannalta.

Olen saanut myös kuulla, että hanketta toteuttava taho on harjoittanut epämääräistä lahjontaa paikallisia asukkaita ja elinkeinonharjoittajia kohtaan. Näin ollen herää kysymys toimitaanko enää laillisella pohjalla? Lahjusepäilyt ovat maineen kannalta varsin negatiivisia mukana oleville yrityksille ja johtaa vääjäämättä viranomaisten selvitykseen.

Kaavan vireilletulosta on kuulutettu 3.2.2021 MRL:n mukaisesti. Samalla on asetettu hankkeen OAS kunnan nettisivuille nähtäville. Kaava-alueen maanomistajille sekä kaikille suunnittelun alueen rajasta enintään kilometrin päähän sijoittuville asuin- ja lomarakennuskiinteistöille on lisäksi lähetetty henkilökohtainen kirjetiedotus, pois lukien muutama kiinteistö, joille ei ollut saatavilla yhteystietoja. Mikäli ette maanomistajana ole saaneet kirjettä, pyydämme ilmoittamaan siitä kunnalle osoitetietojen täydentämiseksi ja asian korjaamiseksi jatkossa.

20.4.2022

Nyt vireille pantu kaava käsitellään alusta lähtien itsenäisenä, uutena kaavahankkeena. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c.

Vuoden 2014 hankkeeseen nähden voimaloita on yksi vähemmän, mutta tavoiteltavat voimalat ovat kooltaan suurempia. Vaikutukset arvioidaan viimeisimmän suunnitelman pohjalta. Kaavan laadinnassa huomioidaan aiemmin 2014 tehdyt selvitykset, mutta lisäksi selvityksiä on täydennetty 2020 ja 2021 sekä täydennetään edelleen. Myös osallisilta saatavat tiedot otetaan huomioon.

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen.

Suunnittelualueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014, jossa se on osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvana alueena. Yleiskaavan tavoite on maakuntakaavan mukainen ja toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita. Tuulivoimaloita ei voi sijoitella tasapuolisesti paikasta riippumatta, niiden sijoittelussa on otettava huomioon monia seikkoja.

Kts. myös Yleisvastineet kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

3.44 Palaute_44 (kaksi yksityishenkilöä)

Vastustan Rekolanvuorten tuulivoimayleiskaavaa, koska tuulivoimalat muodostavat omistamienne ja hallinnoimienne kiinteistöjen ja maa-alueiden kannalta merkittävän maisemahaitan.

Kaavaa laadittaessa tehdään yksilöllinen näkyvyysmallinnus kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Selvityksen pohjalta arvioidaan maisemavaikutuksen merkittävyyttä.

3.45 Palaute_45 (kaksi yksityishenkilöä)

Erillinen liite 2.

Katso kohta 2.2 Tuulivoiman kansallisesta tilanteesta, tuulivoimatuista, tuulisuudesta ja hankkeen kannattavuudesta.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös taloudellisia vaikutuksia.

Katso kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisältörakenne on vakiintunut, hyväksi havaittua pohjaa ei ole syytä muuttaa.

Okslammin eteläpäässä oleva rakentamaton rantatontti on lisätty OAS:aan.

Alavieska – teksti on jäänyt aiemmasta raportista uuden word-tiedoston tiedosto-ominaisuuksiin ja periytynyt sieltä pdf-tiedostoon, josta taas selain poimii sen välilehden otsikkotiedoksi vastoin tekijän tarkoitusta. Otsikkotieto ei näy word-tiedoston tulostusasettelussa tai suorassa paperitulosteessa, jos sitä ei ole käytetty tekstissä kenttänä. Otsikkotieto korjataan word-tiedoston ominaisuustietoihin ja selaimessa näkyvä viittaus aiempaan raporttiin poistuu OAS:n seuraavan päivituksen yhteydessä.

Saamelaiskulttuuri ei liity Rekolanvuorten tuulivoimahankkeeseen. Saamelaiskulttuuri on mainittu seuraavassa valtakunnallisessa alueidenkäyttötavoitteessa: ”*Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.*” Kyseinen VAT liittyy tähän hankkeeseen esimerkiksi luonnonvarojen kestävä hyödyntämisen kautta ja on siksi kirjattu OAS:aan. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on huomioitava kaikessa kaavoituksessa ja ne on tässä yhteydessä kirjoitettu alkuperäisessä muodossaan.

20.4.2022

Edellisen kohdan tavoin, kaasuputket eivät liity Rekolanvuorten tuulivoimahankkeeseen. Ne on kuitenkin mainittu seuraavassa valtakunnallisessa alueidenkäyttötavoitteessa: *”Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.”* Kosketuspinta Rekolanvuorten tuulivoimahankkeeseen löytyy tässä tapauksessa voimajohdoista, joita tarvitaan sähkön siirtämiseen.

Edellisten kahden kohdan tavoin, rajavalvonta ei liity Rekolanvuorten tuulivoimahankkeeseen suoraan, mutta maanpuolustuksen tarpeiden huomioiminen liittyy kaikkiin tuulivoimahankkeisiin. Tuulivoimaloilla voi olla vaikutusta puolustusvoimien tutkajärjestelmiin, josta syystä seuraava OAS:aan kirjattu VAT koskee myös tätä hanketta: *”Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.”*

OAS:aa päivitetään kaavan valmisteluvaiheen kuulemisen yhteydessä.

Palautteessa on monipuolisesti ja perustelujen kera esitetty näkemyksiä siitä, miten tuulivoiman osoittaminen suunnittelualueelle voi aiheuttaa ristiriitoja seudun nykyisen maankäytön kanssa. On hyvä, että näitä kysymyksiä / näkemyksiä nostetaan esiin ja huoli oman asuin-/vapaa-ajanasuinympäristön muuttumisesta on täysin ymmärrettävä ja oikeutettu. Juuri näitä asioita tullaan arvioimaan päätöksenteossa kaavoitusprosessin edetessä.

3.46 Palaute_46 (yksi yksityishenkilö)

Joutsjärvi on minulle tärkeä virkistytymiskohde ja paikka, minne pääsen luonnon rauhaan. Kaavailut tuulivoimat rumentavat maisemaa eikä niistä Suomen oloissa saatava energia riitä korvaamaan niiden aiheuttamaa esteettistä ongelmaa luonnonkauniille maisemalle. Tämän lisäksi ne laskevat omistamani kiinteistön arvoa eikä niiden aiheuttamia haittoja ole laskettu. Minun sydäntäni lähellä ovat luontoarvot ja esimerkiksi Birdlife Finland toteaa, että vaikka BirdLife suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti tuulivoimarakentamiseen, niin tuulivoimaa ei voi sijoittaa minne vain, vaan tuulivoimaa on rakennettava linnustollisesti vähäarvoisille alueille ja voimaloiden vaikutukset lintuihin ja muuhun luontoon on aina otettava huomioon. Tuulivoimaloiden häirintävaikutukset ovat merkittävämpiä meri- ja kosteikkolintulajeille (<https://www.birdlife.fi/suojelu/vaikuttaminen/tuulivoima/>).

Tästä syystä haluan jättää muistutuksen koskien Rekolanvuoren tuulivoimayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja samalla vetoamisen siitä, että lapsuudestani tuttu rauhallinen ja luonnonmukainen ympäristö säilytettäisiin sellaisena kuin se on, jotta voin tuoda myös lapseni nauttimaan samasta luonnonrauhasta järvellä huutelevine kuikkineen.

Suunnittelualueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014. Maakuntakaavassa suunnittelualue sijoittuu tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi osoitetulle alueelle. Yleiskaavan tavoite on maakuntakaavan mukainen ja toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti ja sen tulee täyttää sen mukaiset sisältövaatimukset (2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset). Vaikutukset lintuihin ja muuhun luontoon tulevat huomioon otetuiksi.

Katso myös Yleisvastineet kohdasta 2.

3.47 Palaute_47 (kaksi yksityishenkilöä)

Vastustamme Rekolanvuoren tuulivoimahanketta perustellen sitä sillä, että voimalat ovat tolkkuttoman suuria, korkeus 235 m, ja ne aiheuttavat merkittävän maisemahaitan kesämökkitallemme, lisäksi voimaloista mahdollisesti aiheutuu melua ja välkettä, mikä haittaa merkittävästi kesämökin virkistyskäyttöä.

Voimaloista olisi suora näköyhteys tontillamme ja niiden aiheuttamista haitoista edellä mainittujen lisäksi seuraava kesäpaikan arvon aleneminen, mitä emme voi hyväksyä. Tästä on seurauksena korvausvaatimuksia kunnalle ja tuulivoimayhtiölle myöhemmin esitettävillä perusteilla.

20.4.2022

Kunnan ei tule myöntää tuulivoimalupia myöskään yleisillä energiapolitiikkaan liittyvillä syillä. Tuulivoima ei ole ratkaisu Suomen energiatarpeisiin, vaan jopa haitallista ja veronmaksajille kallista sähköverkon vahvistamistarpeiden, varavoiman rakentamisen ja verotukien vuoksi.

Uutena asiana pitää ottaa huomioon meneillään oleva koronapandemia, mikä lisää ja on jo lisännyt rauhallisten lomaviettäpaikkojen ja etätyömahdollisuuksien tarvetta nyt ja tulevaisuudessa.

Onko Sysmän kunnan ja sysmälaisten etu pilata mahdollisuudet saada uusia veronmaksajia kuntaan etätyön lisääntyessä ilmeisesti pysyvästi ja ihmisten etsiessä mahdollisuuksia sen tekemiseen mieleisissään paikoissa. Tuulivoiman rakentaminen Sysmään ei tue tätä myönteistä kehitystä.

Suunnittelualueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014. Maakuntakaavassa suunnittelualue sijoittuu tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi osoitetulle alueelle. Yleiskaavan tavoite on maakuntakaavan mukainen ja toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti ja sen tulee täyttää sen mukaiset sisältövaatimukset (2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset).

Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös taloudellisia vaikutuksia ja maisemavaikutuksia. Hankekehittäjä / tuulivoimayhtiö vastaa hankkeen suunnittelu-, kaavoitus- ja toteutuskuluista

Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. MRL 39.4 mukaisesti yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

Kts. myös kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo ja kohta 2.2 Tuulivoiman kansallisesta tilanteesta, tuulivoimatuista, tuulisuudesta ja hankkeen kannattavuudesta.

3.48 Palaute_48 (kaksi yksityishenkilöä)

Vastustamme Rekolanvuoren tuulivoimayleiskaavaa, koska

- tuulivoima-alueen vuoksi iso luontokohde poistuu paikallisten asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden käytöstä. Ajan trendi korostaa enenevässä määrin luonnon ja erämaan terveysvaikutuksia. Korona-aika on tuonut esiin etätyön ja luontoarvojen tärkeän merkityksen.*
- tuulivoimaloiden negatiiviset vaikutukset paikallisten yrittäjien, kesäasukkaiden ja matkailijoiden tuotamiin tulovirtoihin voivat pitkällä aikavälillä olla huomattavasti suuremmat kuin mitkään tuulivoimasta tulevat hyödyt ovat.*
- tuulivoimalat laskevat kiinteistöjen arvoja*
- tuulivoimalat muodostavat omistamiemme kiinteistöjen kannalta merkittävän ympäristö- ja maisemahaitan.*

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c (Kts. 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset). Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös taloudellisia vaikutuksia.

Kts. myös yleisvastineiden kohdat 2.3 Kiinteistöjen arvo, ja kohta 2.5 Alueen virkistyskäyttö.

3.49 Palaute_49 (yksi yksityishenkilö)

Olen entinen sysmälainen ja nykyinen vapaa-ajan asukas ja tästä syystä vastustan Rekolanvuoren tuulivoiman yleiskaavaa seuraavista syistä;

- Sysmä on yksi Suomen suurimmista mökkeily- ja vapaa-ajan kunnista. Sysmään vapaa-aikaansa viettämään tulevat eivät halua rauhallisen luonnon sijaan katsella tuulimyllyjen aiheuttamaa väkettä ja kuunnella niistä aiheutuvaa meteliä.*
- Terrikorpi alueena on sopimaton suunnitellun kokoisille voimaloille asutuksen ja kesämökkien vuoksi. Minun vapaa-ajanviettopaikkaani lähimmältä voimalalta on alle kilometrin matka. Tämä alle kilometrin matka on aivan liian pieni suojaetäisyys ja Valtioneuvoston asettamat maksimi meluarvot tulevat ylittymään näillä suunnitellun kokoisilla voimaloilla.*

20.4.2022

- *Voimaloista tulee olemaan usean kymmenen vuoden haittavaikutukset Sysmän kunnalle sekä sen luonnolle. Asiasta on olemassa tutkimustuloksia kuinka tuulivoimaloiden alueelta riista eläimet kaikkoavat. Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. MRL 39.4 mukaisesti yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.*

Kts. myös yleisvastineiden kohta 2.6 Riista ja metsästys.

3.50 Palaute_50 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan uuden kaavan tekoa tai v. 2015 samalle alueelle tehdyn suunnitteluhankkeen päivittämistä sekä luvan myöntämistä hankkeelle.

1. Tietojen mukaan uudet voimalat olisivat suurempia kuin v. 2015 suunnitellut. Suuri koko olisi entistä häiritsevää maisemanäkymässä. Myös lähialueille voimaloiden äänet ja välke olisivat oletettavasti voimakkaamat. Eripuolilla Suomea voimaloiden lähellä asuvat tai mökeillään oleskelevat ovat kärsineet terveyshaitoista voimaloiden rakentamisen jälkeen. Terveysvaikutuksista on kiistely ja kiistellään edelleen.

Itä-Häme-lehdessä 1.3.2021 oli artikkeli tuulivoimaloiden terveysriskeistä. Emeritusprofessori Kimmo Suomi ja tutkimusassistentti Pirjo Keronen ovat tutkimuksissaan tulleet tulokseen, että tuulivoimaloiden infraääni voi olla suuri terveysriski. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) oli mukana toisessa hankkeessa, jossa vastaajien infraäänen liittämien oireiden kirjo oli valtava. THL toteaa, että tuulivoimaloiden infraäänien yhteydestä oireiluun ei kuitenkaan ole tieteellistä näyttöä. Oireita kokevien tuntemuksia ei haluta uskoa. Tämä esimerkki ristiriitaisuuksista.

2. Suomessa on tällä hetkellä luvitettuna ja rakenteilla paljon enemmän tuulivoimaa kuin Aaltoyliopiston mukaan Suomen sähköverkkoon mahtuu. Jos näin on, niin turhaa olisi lähteä jo kertaalleen haudattua voimalahankeita virittelemään uudelleen.

3. Eräiden laskelmien mukaan voimaloista tuleva kiinteistövero kunnalle olisi hyvin pieni kunnan talouteen nähden.

4. Omistan Joutsjärven Hämmölänselän itärannalla tilan PELTOLA 781-401-1-57. Rannalla on mökki, josta on lähimpiin voimaloihin linnuntietä vähän alle 3 km. Siitä avointa vesialuetta on n. 1,7 km, joka mahdollistaa erilaiset äänivaikutukset ja välkevaikutukset pitkän matkan päähän. Maisemahaitta on suuri ja voimaloiden lähihaitat ns. Terrikorven alueen luonnolle voivat olla merkittäviä. Alueella on paljon käyttöä marjastukseen, sienestykseen ja luontorekryilyyn jokamiehen oikeuksilla, joita voimalat tulisivat rajoittamaan.

Nyt vireille pantu kaava käsitellään alusta lähtien itsenäisenä, uutena kaavahankkeena. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c (Kts. 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset).

Vuoden 2014 hankkeeseen nähden voimaloita on yksi vähemmän, mutta tavoiteltavat voimalat ovat kooltaan suurempia. Vaikutukset arvioidaan viimeisimmän suunnitelman pohjalta. Kaavan laadinnassa huomioidaan aiemmin 2014 tehdyt selvitykset, mutta lisäksi selvityksiä on täydennetty 2020 ja täydennetään 2021. Myös osallisilta saatavat tiedot otetaan huomioon.

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. MRL 39.4 mukaisesti yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

Terveysvaikutuksiin liittyen kts. Yleisvastineet kohta 2.4 Inframelu ja tuulivoiman terveysvaikutukset.

20.4.2022

Sähköverkon kapasiteetti on Suomessa paikoin muodostumassa ongelmaksi ja tilannetta tulee seurata. Mutta tulee huomioida, että myös sähköverkkoa ja sen kapasiteettia päivitetään koko ajan. Maakuntakaavassa suunnittelualaue sijoittuu tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi osoitetulle alueelle.

Yleiskaavan tavoite on maakuntakaavan mukainen ja toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti ja sen tulee täyttää sen mukaiset sisältövaatimukset (2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset). Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös taloudellisia vaikutuksia. Hankekehittäjä / tuulivoimayhtiö vastaa hankkeen suunnittelu-, kaavoitus- ja toteutuskuluista.

Alueen tuulivoimatuotannon aikaiseen käyttöön liittyen kts. kohta 2.5 Alueen virkistyskäyttö.

3.51 Palaute_51 (yksi yksityishenkilö)

Vastustamme ehdottomasti tuulivoimalahanketta Sysmään. Olemme rakentamassa studiotuotantoa Sysmään ja hiljaisuuden lisäksi toiminta vaatii luontoa, rauhaa ja eturivin artisteja jotka arvostavat luontoa ja tuovat näkyvyyttä, kuuluvuutta ja liikevaihtoa Sysmään, niin majoitukseen, ruokailuun, viihtymiseen yms. muodossa. Tiedän että maisemaa rumentavat tuulivoimalat eivät innosta marjametsään, soutelemaan järvelle nauttimaan luonnosta. Kukaan ei tule Sysmään kuuntelemaan lapojen ulinaa sekä katselemaan auringonvalon vilkuntaa.

Sysmään, meidän kaikkien, tulee vaalia arvoja joita tänne tullaan nauttimaan. Koronan ja eristyksen jälkeen nämä arvot tulevat nousemaan entisestään. Uskallan väittää että pelkästään tulevan studion asiakkaat jättävät kuntaan enemmän rahaa kuin voimalat.

Suunnittelualueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014. Maakuntakaavassa suunnittelualue sijoittuu tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi osoitetulle alueelle. Yleiskaavan tavoite on maakuntakaavan mukainen ja toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Vaikutusten arvioinnissa selvitetään myös taloudellisia vaikutuksia. (Kts. 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset).

Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. MRL 39.4 mukaisesti yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

3.52 Palaute_52 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolanvuorten tuulivoimayleiskaavaa koska

1. Tuulivoimalat tulevat laskemaan merkittävästi Sysmän houkuttelevuutta mökkikuntana. Mökkien hintataso laskee ja vaikuttaa näin suoraan kunnan saamiin tuloihin. Sysmällä ollut poikkeuksellisen hyvä imago ja tämän vuoksi myös pienillä järvillä mökkien hinnat selvästi korkeammat kuin ympäristökunnissa.

2. Mökkien vuokraaminen vaikeutuu ja laskee näin tämän elinkeinotoiminnan mahdollisuuksia kunnassa. Kunnan saamat tulot vähenevät suoraan menetetyissä tuloissa kesäasukkailta ja välillisesti elinkeinoharjoittajan tulojen vähetessä.

3. Sysmä menettää mahdollisuutensa hyödyntää korona-ajan esiin nostamat etätyön mahdollisuudet rauhallisessa kauniissa ympäristössä. Kunta menettää sitä myötä tulevat uudet asukkaat ja elinkeinoelämän saamat hyödyt.

4. Tuulivoimalat ovat lähellä Sysmän keskustaa ja vaikuttavat näin myös keskustan houkuttelevuuteen asuinpaikkana. Entiset sysmälaiset eivät muuta enää muilta paikkakunnilta eläkepäivilleen Sysmän keskustaan.

5. Tuulivoimalat muodostavat merkittävän maisemahaitan omistamallemme kiinteistölle.

6. Voimaloista kunnalle hetkellisesti tuleva tuotto ei millään pysty korvaamaan sitä haittaa mikä syntyy kun kunta menettää imagoensa kauniina mökkikuntana.

20.4.2022

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös taloudellisia ja maisemavaikutuksia. Hankekehittäjä / tuulivoimayhtiö vastaa hankkeen suunnittelu-, kaavoitus- ja toteutuskuluista.

Kts. myös Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset ja 2.3 Kiinteistöjen arvo.

3.53 Palaute_53 (kaksi yksityishenkilöä)

Erillinen liite 3.

Sähköverkon kapasiteetti on Suomessa paikoin muodostumassa ongelmaksi ja tilannetta tulee seurata. Mutta tulee huomioida, että sähköverkkoa ja sen kapasiteettia myös päivitetään koko ajan. Maakuntakaavassa suunnittelualue sijoittuu tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi osoitetulle alueelle.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kaavan laadinnan yhteydessä tullaan selvittämään ja arvioimaan myös taloudellisia ja maisemavaikutuksia. Tehdyt selvitykset ja vaikutustenarvioinnit julkaistaan osana kaavan valmisteluvaiheen materiaalia.

Saamelaiskulttuuri ei liity Rekolanvuorten tuulivoimahankkeeseen. Saamelaiskulttuuri on mainittu seuraavassa valtakunnallisessa alueidenkäyttötavoitteessa: *”Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.”* Kyseinen VAT liittyy tähän hankkeeseen esimerkiksi luonnonvarojen kestävä hyödyntämisen kautta ja on siksi kirjattu OAS:aan. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on huomioitava kaikessa kaavoituksessa ja niiden alkuperäisistä teksteistä on tapana ottaa otteet mukaan kaava-asiakirjoihin.

Edellisen kohdan tavoin, rajavalvonta ei liity Rekolanvuorten tuulivoimahankkeeseen suoranaisesti, mutta maanpuolustuksen tarpeiden huomioiminen liittyy kaikkiin tuulivoimahankkeisiin. Tuulivoimaloilla voi olla vaikutusta puolustusvoimien tutkajärjestelmiin, josta syystä seuraava OAS:aan kirjattu VAT koskee myös tätä hanketta: *”Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.”*

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisältörakenne on vakiintunut, hyväksi havaittua pohjaa ei ole syytä muuttaa.

Alavieska -teksti on jäänyt aiemmasta raportista uuden word-tiedoston tiedosto-ominaisuuksiin ja periytynyt sieltä pdf-tiedostoon, josta taas selain poimii sen välilehden otsikkotiedoksi vastoin tekijän tarkoitusta. Otsikkotieto ei näy word-tiedoston tulostusasettelussa tai suorassa paperitulosteessa, jos sitä ei ole käytetty tekstissä kenttänä. Otsikkotieto korjataan word-tiedoston ominaisuustietoihin ja selaimessa näkyvä viittaus aiempaan raporttiin poistuu OAS:n seuraavan päivituksen yhteydessä.

OAS:aa päivitetään kaavan valmisteluvaiheen kuulemisen yhteydessä.

3.54 Palaute_54 (yksi yksityishenkilö)

MUISTUTUS REKOLANVUORTEN TUULIVOIMANPUISTON YLEISKAAVAAN

1. Tuulivoimaloiden korkeuden huomioiminen yleiskaavassa

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 4.1.2021 ei ole esitetty tuulivoimaloiden rakenteellisia ja teknisiä tietoja, joiden perusteella voisi arvioida tuulivoimaloiden haittavaikutuksia niiden lähialueella.

20.4.2022

Huomioiden rakennusalueen huonot tuuliolosuhteet (tuuliatlas) sekä esitetyt tehotavoitteet, voidaan arvioida, että tuulivoimaloista on tulossa hyvin korkeita. Vallitsevissa tuulioloissa ei myöskään ole mahdollista saavuttaa taloudellista kannattavuutta ilman hyvin korkeita runko- ja laparakenteita.

Korkeat rakenteet näkyvät hyvin kauas ja aiheuttavat välkeilmiötä laajalle alueelle. Suuri lapakorkeus ja sijoi-
tuspaikeen korkeusasema johtavat siihen, että voimalat näkyvät kauas myös metsäisillä aluilla, järviolueista pu-
humattakaan.

Voimaloiden kokonaiskorkeus ja teho ovat merkittäviä tekijöitä arvioitaessa niiden vaikutusta kulttuurimaise-
miin, kiinteistöille ja loma-asutukselle aiheutuviin melu- ja välkevaikutuksiin sekä vaikutusta luontoarvoihin ja
lunnustoihin.

OAS:ssa kuvatus mukaisesti hanketoimija suunnittelee alueelle viittä tuulivoimalaa enintään 235 met-
riä korkeina. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esite-
tyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Mallinnus selvityksissä tullaan kertomaan mal-
linnuksessa käytettyjen voimaloiden tekniset tiedot. Em. selvitykset ovat osa valmisteluvaiheen aineis-
toa ja ne tullaan julkaisemaan kaavaluonnoksen yhteydessä.

Katso myös yleisvastine kohdasta 3.

2. Kulttuurimaisemat

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ilmeinen kopio jostain muusta tuulivoimahankkeesta ja siinä on käsi-
tely pintapuolisesti vaikutusta maakunnallisesti tärkeisiin kulttuurimaisemiin. Esimerkiksi Hämmölän osalta ei
ole mitään mainintaa, vaikka se sijaitsee ilmansuuntien takia välkevaikutusten kannalta hyvin haitallisessa pai-
kassa. Tilanne korostuu avoimen maiseman vaikutuksesta (Joutsjärvi). Vrt. maakuntakaava.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisältö rakenne on vakiintunut, hyväksi havaittua pohjaa ei ole
syytä muuttaa. Koska OAS laaditaan kaavan aikaisessa vaiheessa, on sen lähtötilannekuvaus usein ke-
vyempi kuin kaavaselostuksessa. Vaikutuksia ei vielä OAS:ssa arvioida, vaan ne arvioidaan myöhem-
mässä kaavavaiheessa kaavaselostuksessa. OAS:ssa:

- esitellään kaavan laatimisessa noudatettavat osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmät
- kerrotaan kaavoituksen päätavoitteet, suunnittelun eteneminen ja alustava aikataulu sekä
- kuvataan kaavan yhteydessä laadittavat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit.

Joutsjärven itärannalla sijaitseva Hämmölä vaikuttaisi jäävän välkevaikutusten ulottumattomiin. Hämm-
ölän kulttuurillinen merkitys tarkistetaan OAS:sta saadun palautteen johdosta.

3. Luontoarvot

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole arvioitu ollenkaan Joutsjärven alueen linnustoa, kuten kaulushai-
kara tai naurulokkikannat. Aluetta ei myöskään ole arvioitu lintujen muuttoreittinä esimerkiksi Joutsenien ja
Kurkien osalta.

Tuulivoimapuiston vaikutukset ovat merkittäviä Joutsjärven alueen luonnon mukaiseen maisemaan, erityisesti
tuulivoimaloiden vastakkaiselta rannalta tarkasteltuna.

Edellä mainittuja asioita ei ole riittävästi huomioitu yleiskaavassa, eikä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

4. Vakituksisesti asutut kiinteistöt ja loma-asunnot

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole huomioitu kaikkia tuulivoimapuiston läheisyydessä sijaitsevia ra-
kennuksia eikä osayleiskaavan mukaisia loma-asuntojen rakennuspaikkoja.

Asutukselle aiheutuvia haittavaikutuksia on arvioitu pintapuolisesti ja suppeaksi rajatulla alueella. Haitta-alu-
een laajuus riippuu oleellisesti rakennettavien voimaloiden korkeudesta ja tehosta.

Vaikutuksia ei vielä OAS:ssa arvioida. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaati-
mukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset

20.4.2022

säädökset MRL 77 a – 77 c. Vaikutukset arvioidaan viimeisimmän suunnitelman pohjalta. Kaavan laadinnassa huomioidaan aiemmin 2014 tehdyt selvitykset, mutta lisäksi selvityksiä on täydennetty 2020 ja täydennetään 2021. Myös osallisilta saatavat tiedot otetaan huomioon. Selvitysten ja vaikutustenarvioinnin tuloksia esitellään valmisteluvaiheen (kaavaluonnos) kuulemisen yhteydessä.

5. Voimalaitosten merkityksellisyys energian tuotantoon ja hiilineutraalisuus tavoitteisiin

Vaikka tuulivoima on ekologinen energian tuotantomuoto ja tukee Sysmän kunnan tavoitteita, on kyseisen tuulivoiman puiston merkitys vähäinen huonojen tuuliolosuhteiden takia. Tähän on päädytty myös Ympäristöministeriön selvityksessä, jossa Rekolan aluetta ei ole otettu tarkasteltavaksi huonojen tuuliolosuhteiden takia (Päijät-Hämeen potentiaalisten tuulivoima-alueiden jatkoselvitys, loppuraportti 8.11.2012).

Yleisesti Sysmä tunnetaan loma-asutuksesta sekä luonnosta ja rauhallisuudesta. Tähän on vaikea sovittaa tuulivoimapuistoja, jotka muuttavat pitäjän miljöötä laajalla alueella.

Kaavoituskäsittelyyn tulee ottaa laajemmin huomioon arvojen merkitys ja millaiset vaikutukset tuulivoimalla on runsaalle loma-asutukselle ja sen tulevaisuudelle.

Vaikka tuulivoimalat tuottavat kunnalle kiinteistövero, voi kokonaisvaikutus olla kuitenkin päin vastainen. Jos Sysmän arvostus loma-asunto kuntana heikkenee, vaikuttaa se myös kiinteistöjen arvoon ja niistä saatavaan kiinteistöverotuottoon.

Myös työllisyysvaikutukset voivat olla samansuuntaisia. Kesäasukkaat ovat merkittäviä kunnan yrittäjille, mutta voimaloiden rakentaminen työllistää vain rajallisen ajan.

Kaavan laadinnan yhteydessä arvioidaan MRL:ssä määriteltyihin sisältövaatimuksiin sisältyen myös taloudellisia vaikutuksia. Kuntapäätäjät ratkaisevat, onko hanke yhteen sovitettavissa ympäristön muun maankäytön ja kunnan tavoitteiden kanssa.

Kts. myös kohta 2.2 Tuulivoiman kansallisesta tilanteesta, tuulivoimatuista, tuulisuudesta ja hankkeen kannattavuudesta ja kohta 2.3, Kiinteistöjen arvo.

3.55 Palaute_55 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolanvuoren tuulivoiman yleiskaavaa seuraavista syistä:

1. Olen kesä- ja vapaa-ajan asukas Sysmässä. Haluan tulla Sysmään luonnon tarjoamaan rauhalliseen ympäristöön, en kuuntelemaan ja katselemaan tuulivoimaloita.
2. Suunnitellut voimalat sijaitsevat liian lähellä vakituista asutusta ja minun vapaa-ajanviettopaikkaani. Alle kilometrin etäisyys asutukseen on aivan liian pieni suunnitellun suuruisille voimaloille. On selvää, että Valtioneuvoston asettamat melurajat tulevat ylittymään.
3. Tuulivoimaloista tulee olemaan haittaa Rekolanvuoren sekä Terrikorven alueen luonnolle. Täten olisi parempi säilyttää alue täysin koskemattomana.
4. Vaikka tuulivoimalat ovatkin trendikkäitä ja Suomen nykyistä ilmastopolitiikkaa ajavia, niiden pystyttäminen olisi järjetöntä. Niiden energiantuotanto on lähestulkoon olematonta, ja mahdolliset huolto- ja korjaustyöt toisivat lisää riesaa ympäristölle ja kuluja yhteiskunnalle.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Alueen luontoarvot ja toiminnan vaikutukset niihin arvioidaan. Vaikutukset arvioidaan viimeisimmän suunnitelman pohjalta. Kaavan laadinnassa huomioidaan aiemmin 2014 tehdyt selvitykset, mutta lisäksi selvityksiä on täydennetty 2020 ja täydennetään 2021. Myös osallisilta saatavat tiedot otetaan huomioon.

Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen.

20.4.2022

Kts. myös kohta 2.2 Tuulivoiman kansallisesta tilanteesta, tuulivoimatuista, tuulisuudesta ja hankkeen kannattavuudesta.

3.56 Palaute_56 (yksi yksityishenkilö)

Asun Joutsjärven rannalla, Haavistontien 150 ja meidän kesämökki on ihan järven rannalla vastapäätä Rekolanvuorta. Olen huolissani muuttolintujen lentoreittien vaarantumisesta. Edellisessä tuulivoima hankkeen kartoituksessa ei juurikaan havaittu mukamas muuttolintujen lentoja. Eihän niitä havaita jos niitä katselee vain yhtenä tai kahtena päivänä niinkuin edellisessä ympäristökartoituksessa. Olen itse paikanpäällä joka päivä ja näen muuttolintuja tuhansien ja satojen lintujen parvissa keväällä ja syksyllä.

Kaavan laadinnassa huomioidaan aiemmin 2014 tehdyt luontoselvitykset, mutta lisäksi selvityksiä on täydennetty 2020 ja täydennetään 2021. Lisäksi luontoselvityksissä otetaan huomioon olemassa olevat viranomaisten ja muut avoimet tietokannat. Kaikki paikalliset havainnot ja tiedot otetaan mielellään vastaan.

Matalataajuinen melu on toinen asia, joka on tutkittu haittaavan monella tavalla. Miksi Suomessa ei ole pidempiä turvaetäisyyksiä tuulivoimaloiden ja asutuksen välillä? Keski Euroopassa muualla on pidemmät etäisyydet kuin tässä esitetyssä suunnitelmassa.

Kts. kohta 2.4 Inframelu ja tuulivoiman terveysvaikutukset.

Menetän myös kesäasunnon arvoa rutkasti kun maisemaa rumentaa voimalat, jotka törröttävät järven toisella puolella.

Kts. kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

Esitän kyllä vahvan vastalauseen tuulivoimaloiden rakentamiselle Rekolanvuoren ympäristöön.

3.57 Palaute_57 (yksi yksityishenkilö)

Vastustan Rekolanvuoren yleiskaavaa koska:

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan Sysmän alueen vapaa-ajan asukkaat käyttävät 23 000 000 - 32 000 000 euroa vuosittaiseen vapaa-aikaan ja Sysmän väkiluku kolminkertaistuu kesäisin luoden paljon kaivattuja työpaikkoja Sysmään. Mahdollinen Rekolanvuoren tuulivoimahanke vaikuttaisi Sysmän maineeseen vapaa-ajan asukkaiden keskuudessa ja vaarantaisi pitkän ajan saatossa luodun positiivisen mielikuvan Sysmästä.

Rekolanvuoren suunnitellun "tuulivoimapuiston" vaikutusalueella on yritystoimintaa joka perustuu alueen luontoarvoihin, esimerkiksi vuokramökit Joutsjärven ympärillä sekä <https://www.maatilamummola.fi>. Mikäli "tuulivoimapuisto" rakennetaan Terikorpeen, niin tältä yritystoiminnalta katoaa pohja. Kukapa tulisi viettämään vapaa-aikaa tuulivoimaloidenviereen, jos voi valita jonkun paikan, jossa tätä haittaa ei ole.

Tuulivoimapuiston rakentaminen ei tue Sysmän strategiaa ja visiota "onnellinen asuinpaikka ja vapaa-ajan vietto paikka vauvasta vaariin luonnon helmassa".

Suunnitellusta tuulivoimapuistosta on alle 1,6 km kesä-asunnollemme. Voimaloiden aiheuttamasta matalataajuusisesta melusta on odotettavissa vakavia ja pysyviä terveyshaittoja voimaloiden vaikutusalueella asuville vakituisille asukkaille ja kesämökkiläisille.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset. Niihin sisältyen tulevat arvioitaviksi myös taloudelliset vaikutukset.

Yleiskaavan tavoite on maakuntakaavan mukainen ja toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita. Jokainen Suomen kunta joutuu osaltaan pohtimaan, millä keinoin se voi edistää ilmasto- ja energiastrategian toteutumista. Uusiutuvan energiatuotannon lisääminen on tässä paletissa yksi keskeinen keino. Myös kunnan strategiassa on tavoitteita ilmastoasioihin liittyen, mikä osaltaan velvoittaa kuntaa tutki- maan tämän hankkeen toteutumismahdollisuuksia. Myös se olisi ristiriitaista, että kunta suoralta kädeltä torppaisi tällaisen hankkeen.

20.4.2022

Terveysvaikutuksiin liittyen kts. kohta 2.4 Inframelu ja tuulivoiman terveysvaikutukset.

3.58 Palaute_58 (yksi yksityishenkilö)

Esitän palautteeni oman asuinkiinteistöni (osoite Kuunsillankuja 12) sekä maatalousyhtymän ja sen kiinteistöjen (Orikorven MTY, Uusjoutsjärventie 362) puolesta.

Maatalousyhtymämme harjoittaa maidontuotantoa ja tilalla asuu tällä hetkellä yhteensä noin 60 nautaa (noin 35 lypsylehmää + 25 nuorkarjaa). Tilalla on tulevaisuuden osalta suunnitelmia pyrkiä laajentamaan maidontuotantoa lehmämäärää lisäämällä. Tilalla on tällä hetkellä parsinavetta, jonka lehmien tulee laiduntaa vuodessa lähes puolen vuoden ajan. Kaikki laidunalueet ovat navetan välittömässä läheisyydessä. Lähimmillään suunniteltu tuulivoimala tulisi alle 1 kilometrin etäisyydelle navetasta, jota pidämme ehdottomasti liian pienenä etäisyytenä, ottaen huomioon mahdolliset vaikutukset eläinten hyvinvoinnille ja mahdolliselle laidunkierrolle. Tutkimuksissa ei olla pystytty todistamaan etteikö tuulivoimaloiden aiheuttama infraääni vaikuta esimerkiksi nau-tojen ennen aikaisiin tiineyksien luomisiin ja sitä kautta tuotannon kannattavuuteen. Lisäksi suunnitelma ei ota kantaa miten suhtaudutaan jos tällaisia ongelmia eläimillä tai kotieläimillä ilmenee.

Lisäksi sekä maatalousyhtymän vanha päärakennus (Uusjoutsjärventie 362) sekä perheeni asuinkiinteistö (Kuunsillankuja 12) sijaitsevat n. 1,2 km etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta tuulivoimalasta. Pidämme tätä liian lyhyenä etäisyytenä. Koska alue on maastonmuodoltaan kumpuilevaa ja mäkiä, voimaloiden melu- ja välkevaikutuksia tulee arvioida edelleen. Aurinko laskee ympäri vuoden suunnitellun tuulivoimala-alueen taakse ko. kiinteistöiltä katsottuna. Mielestäni etäisyys kiinteistöihin ja loma-asuntoihin sekä maataloustuotantora-kennuksiin tulisi olla vähintään 3 km. Tuulivoimapuisto tulee myös laskemaan kiinteistöjen ja tonttien arvoa omistamillamme kiinteistöillä.

Suunniteltu tuulivoimapuisto sijaitsee myös riistanhoidollisesti merkittävällä paikalla. Mielestäni alueen riista-kantoja ei ole selvitetty tarpeeksi sekä miten ne vaikuttavat esimerkiksi alueen runsaan metsäpeurakannan lai-dunalueisiin ja vaellusreitteihin, sekä hirvieläinten elinympäristöihin ja vaelluksiin alueella. Lisäksi maatalous-yhtymämme mailla sijaitsee perinnebiotooppeja, joilla pidetään yllä maisemallisesti arvokasta maaseutumai-semaa. Maatalousyhtymän maa rajoittuu pohjoisessa Joutsjärveen, jonka rannalla on tavattu mm. saukkoja ja kalasääskiä.

Nyt vireille laitettu kaava käsitellään alusta lähtien itsenäisenä, uutena kaavahankkeena. Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimara-kentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. MRL 39.4 mukaisesti yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomista-jalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

Infraäänien vaikutuksiin liittyen kts. kohta 2.4 Inframelu ja tuulivoiman terveysvaikutukset.

Tuulivoimaa on rakentunut sekä Suomessa että etenkin ulkomailla alueille, joiden läheisyydessä lai-duntaa tuotantoeläimiä tai harjoitetaan hevosurheilua. Mikäli voimaloiden liikkeestä (sijoittuminen maisemaan ja lapojen liike), välkkeestä tai melusta aiheutuisi aidosti häiriötä tuotanto- tai harraste-eläimille, olisi tämä asia esillä ja siihen panostettaisiin enemmän tutkimuksia sekä ulkomailla että koti-maassa.

Riistakantoihin liittyen kts. kohta 2.6 Riista ja metsästys.

3.59 Palaute_59 (kolme yksityishenkilöä)

Erillinen liite 4

Suunnittelualue on voimassa olevassa Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 osoitettu tuulivoima-tuotantoon soveltuvana alueena. Selvityksiä on tehty maakuntakaavaa ja aiempaa kaavahanketta var-ten. Kunnanhallituksen päätös kaavan vireillepanosta hanketoimijan aloitteesta perustuu riittävään ai-

20.4.2022

neistoon. Kaavasta on pidetty MRL:n mukainen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu ja siellä on käsitelty alustavaa OAS:aa. OAS on täydennetty viranomaisneuvottelussa sovitun mukaisesti ja se on MRL 63 §:n mukainen.

Kaavaa varten on tehty ja tehdään selvitykset koko siltä alueelta, jolla kaavalla arvioidaan olevan vaikutuksia. Itse kaava-alueen ei kuitenkaan tarvitse yltää koko sille alueelle, johon kaavalla on vaikutuksia.

Sysmän kunta ei ole luovuttanut osayleiskaavan laatimisoikeutta. Kunta on tehnyt hanketoimijan kanssa kaavoitus sopimuksen, jonka mukaan hanketoimija vastaa hankkeen suunnittelu-, kaavoitus- ja toteutus kuluista sekä hyväksynyt kaavan laatijaksi hanketoimijan esittämän konsultin. Kaavan sisällöstä, nähtävillä panoista ja lopulta hyväksymisestä päättää yksin Sysmän kunta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisältö rakenne on vakiintunut, hyväksi havaittua pohjaa ei ole syytä muuttaa. Alavieska – teksti on jäänyt aiemmasta raportista uuden word-tiedoston tiedosto-ominaisuuksiin ja periytynyt sieltä pdf-tiedostoon, josta taas selain poimii sen välilehden otsikkotiedoksi vastoin tekijän tarkoitusta. Otsikkotieto ei näy word-tiedoston tulostusasettelussa tai suorassa paperitulosteessa, jos sitä ei ole käytetty tekstissä kenttänä. Otsikkotieto korjataan word-tiedoston ominaisuuksiin ja selaimessa näkyvä viittaus aiempaan raporttiin poistuu OAS:n seuraavan päivityksen yhteydessä. OAS:ia päivitetään kaavan valmisteluvaiheen kuulemisen yhteydessä.

Saamelaiskulttuuri ei liity Rekolanvuorten tuulivoimahankkeeseen. Saamelaiskulttuuri on mainittu seuraavassa valtakunnallisessa alueidenkäyttötavoitteessa: *”Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.”* Kyseinen VAT liittyy tähän hankkeeseen esimerkiksi luonnonvarojen kestävä hyödyntämisen kautta ja on siksi kirjattu OAS:aan. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on huomioitava kaavoituksessa.

Edellisen kohdan tavoin, rajavalvonta ei liity Rekolanvuorten tuulivoimahankkeeseen suoranaisesti, mutta maanpuolustuksen tarpeiden huomioiminen liittyy kaikkiin tuulivoimahankkeisiin. Tuulivoimaloilla voi olla vaikutusta puolustusvoimien tutkajärjestelmiin, josta syystä seuraava OAS:aan kirjattu VAT koskee myös tätä hanketta: *”Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.”*

Kaavan vaikutuksia ei OAS:ssa vielä arvioida. OAS:ssa:

- esitellään kaavan laatimisessa noudatettavat osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmät
- kerrotaan kaavoituksen päätavoitteet, suunnittelun eteneminen ja alustava aikataulu sekä
- kuvataan kaavan yhteydessä laadittavat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit.

Tuulivoimaloille ei ole Suomessa määritelty yksiselitteistä minimietäisyysvaatimusta asuntoihin. Kaavaa laadittaessa selvitetään tuulivoimaloiden vaikutukset ja arvioidaan sen pohjalta etäisyyden riittävyttä. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. Minimietäisyyksien määrittely ennen näitä selvityksiä olisi perusteeton.

Luontoarvojen selvittämisessä hyödynnetään aiemmin tehtyjä selvityksiä. Selvityksiä on päivitetty 2020 ja päivitetään edelleen vuoden 2021 aikana. Uudempien selvitysten tuloksia raportoidaan kaavan valmisteluvaiheen kuulemisen yhteydessä. Samoin menetellään melu-, välke- ja näkyvyysmallinnusten sekä havainnekuvien suhteen.

Kunnan on mahdollista tehdä kuntakohtainen periaatepäätös voimaloiden minimietäisyyksistä asuin- ja lomarakennuksiin. MRL ei tällaiseen velvoita eikä se tarkoita sitä, etteikö vaikutuksia tulisi kuitenkin selvittää. Tällaista päätöstä ei ole tehty Sysmässä. Kaavaa laativa konsultti toimii aina kunkin kunnan ohjauksen mukaisesti. Päätökset kaavan sisällöstä tekee kunta. Sysmän kunnanhallituksen päätöksessä

20.4.2022

---

ei viitata Alavieskan suunnitelmaan, Alavieska – nimi esiintyy asiayhteydessä ainoastaan edellä kuvasta teknisestä ja tahattomasta syystä.

Julkiseen keskusteluun on tasaisin väliajoin noussut väite, että sosiaali- ja terveysministeriö (STM) suosittelee kahden kilometrin vähimmäisetäisyyttä tuulivoimaloiden ja loma- tai asuinrakennusten välille. Tämä perustuu kuitenkin väärinkäsitykseen. ”Kahden kilometrin suojaetäisyys” on jäänyt elämään lausunnosta, jonka STM antoi vuonna 2013 Varsinais-Suomen tuulivoimavaihe- ja maankäytön kaavasta perustuen virheelliseen tulkintaan Iso-Britanniassa annetusta ohjeistuksesta. STM on myöhemmin korjannut kantaansa ja todennut, ettei mitään kategorista etäisyysrajaa ole perusteltua noudattaa.

Tulkinta etäisyydeksi Sysmän taajamasta riippuu siitä, lasketaanko se kaava-alueen reunasta taajama-alueen reunaan (3 km) vai taajaman keskusta (4,5 km).

Hanketta ei olisi haettu vireille, ellei se hanketoimijan laskelmien mukaan olisi kannattava. Suuremmat voimat mahdollistavat tehokkaamman hyötysuhteen. Kts myös kohta 2.2 Tuulivoiman kansallisesta tilanteesta, tuulivoimatuista, tuulisuudesta ja hankkeen kannattavuudesta.

Sysmän Rekolanvuorten OAS:n sisältölaajuuden vertaaminen esimerkiksi Pyhäjärven Hautakankaan OAS-YVA-suunnitelmaan ei ole perusteltua. Hautakankaan hankkeeseen sovelletaan YVA-menettelyä, mutta Sysmän hankkeelta sitä ei edellytetä. Tämä tarkoittaa mm. asiakirjojen osalta sitä, että Hautakankaan tapauksessa OAS-asiakirjaan on sisällytetty YVA-suunnitelma, joka on huomattavasti laajempi kuvaus alueen lähtötilanteesta, kuin mitä perinteinen OAS kaavoituksessa sisältää. Myös Rekolanvuorten hankkeen tapauksessa alueen nykytilaa tullaan kuitenkin kuvaamaan OAS:aa huomattavasti laajemmin kaavaselostuksessa.

Okslammin eteläpäässä oleva rakentamaton rantatontti on lisätty OAS:aan.

Vuoden 2015 muistutusten käsittelyn viivästyminen ei ole niiden hyväksymisperuste. Muistutusten käsittelylle ei ole myöskään ollut enää tarvetta suunnittelutarveratkaisun rauettua. Kaikille rakennusvalvonnasta asiaa tiedustelleille on kerrottu, että suunnittelutarveratkaisu ei ole enää vireillä.

Kaavan vireilletulosta on kuulutettu 3.2.2021 MRL:n mukaisesti. Samalla on asetettu hankkeen OAS kunnan nettisivuille nähtäville. Kaava-alueen maanomistajille sekä kaikille suunnittelualueen rajasta enintään kilometrin päähän sijoituville asuin- ja lomarakennuskiinteistöille on lisäksi lähetetty henkilökohtainen kirjetiedotus, pois lukien muutama kiinteistö, joille ei ollut saatavilla yhteystietoja. OAS:n mukaisesti valmisteluvaiheen nähtävillöön yhteydessä järjestetään tiedotus- ja keskustelutilaisuus, josta tiedotetaan kuulutuksen yhteydessä.

Vuoden 2014 hanketoimijan hankkeesta luopumisen syistä ei ole varmaa tietoa. Uusi toimija on tehnyt oman riskiarvionsa ja päättänyt sen pohjalta hanketta toteuttamaan.

Suunnittelualue on voimassa olevassa Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 tuulivoimatuotantoon soveltuvana alueena. Maakuntakaava on ollut ohjeena yleiskaavoitukselle vuodesta 2014 lähtien. Tuulivoimatuotanto on siten mahdollista alueella jatkossakin, vaikka tämäkään kaava ei etenisi.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määriteltävä MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Laadittavat selvitykset ja arvioitavat vaikutukset on kuvattu OAS:ssa.

Kiinteistöjen arvoon liittyen kts. kohta 2.3 Kiinteistöjen arvo.

Sysmän kunnanhallituksen kokouksissa varmistetaan esteellisyys kunnan käytäntöjen ja hallintosääntöjen mukaisesti. Etäyhteyksin pidetyt kokoukset on toteutettu Teams-sovelluksella ja tästä on merkintä kunkin kokouspöytäkirjan kansilehdellä. Teams-tallenteet on säilytetty sen aikaa, että tiettyjen pykälien valitusaika on kulunut umpeen eli päätökset ovat lainvoimaistuneet

20.4.2022

Kaavoitussopimuksen mukaisesti hanketoimija vastaa hankkeen suunnittelu-, kaavoitus- ja toteutuskuiluista, mukaan lukien vastineiden laatiminen valmisteluvaiheesta saatuihin mielipiteisiin ja ehdotusvaiheen muistutuksiin. Kunta käsittelee ja hyväksyy laaditut vastineet ja kunnalla on myös mahdollisuus täydentää niitä.

Kts. myös Luku 2 Yleisvastineet.

3.60 Palaute_60 (kaksi yksityishenkilöä)

Pahoittelut mutta oman elämän tilanteen takia pääsin vasta nyt kirjoittamaan aiheesta. Olen todella järkyttynyt, että uhkana mökkeilyyn on tällainen mahdollinen tuleva tuulivoimala hanke. Huolestunut olen myös paikallisten vakituisten asukkaiden takia. Näistä aiheutuva ääni ja meluhaitta sekä valohaitta tulee kaikille niille sen kieltäville varmasti yllätyksenä, mutta silloin on jo liian myöhäistä. Tästä ei Sysmän kunnalle myöskään suurta rahallista hyötyä esillä tuotujen asioiden valossa ole. Kun nämä on rakennettu, uusia mökkiläisiä vaikutus alueelle ei saada ja näiden lisäksi vanhat mökkiläiset voivat jättää mökkinsä tyhjiksi. Hollola oli viisas ja kieltäytyi heti, todella pettynyt että Sysmässä tällaista edes harkitaan. Oletteko päättäjät katsoneet videoita esim. Youtubessa, josta löytyy videoita jo niistä paikoista jossa näitä on, ja miten ne ovat vaikuttanut asukkaisiin? Myös materiaalissa paljon tietoa, jossa asian hyväksyjät ovat jälkikäteen vasta huomanneet miten heitä huijattiin ja kertovat varoituksen sanan näitä suunnitteleville. Älkää missään nimessä tehkö tätä virhettä. Meillä onneksi on "vain" mökkilämä uhattuna, mutta huoli on enemmän vaki asukkaiden puolella, älkää pilatko heidän elämää. Ääni, meteli sekä valo saaste tulee tuntumaan jopa 3 kilometriin saakka ainakin. Eikä ihminen tähän totu kun saaste ei ole tasaista vaan vaihtelevaa. Pyydän todella että huomioitte tämän valinnoissanne ja toivon todella että otatte huomioon ihmisten terveyden ja luonnon myös. Kumpi on sitten Sysmälle tärkeämpää?

OAS:a voi kommentoida koko kaavaprosessin ajan.

Yleiskaavan tavoite on maakuntakaavan mukainen ja toteuttaa valtakunnallisia ilmastotavoitteita, jotka jälkipolvia ajatellen on asetettu ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. Kaikki kunnat joutuvat osallistamaan pohtimaan, millä keinoin ne voivat edistää ilmasto- ja energiastrategian toteutumista. Uusiutuvan energiatuotannon lisääminen on tässä paletissa yksi keskeinen keino ja myös Sysmän kunnalla on nyt mahdollisuus selvittää tällaisen hankkeen toteuttamista tarkemmin. Kunnan strategiassakin on tavoitteita ilmastoasioihin liittyen, mikä osaltaan velvoittaa kuntaa tutkimaan tämän hankkeen toteutumismahdollisuuksia. Loppuviimein kuntapäätäjät ratkaisevat, onko hanke yhteen sovitettavissa ympäristön muun maankäytön ja kunnan tavoitteiden kanssa.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti ja sen tulee täyttää sen mukaiset sisältövaatimukset (Kts. 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset).

Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen. MRL 39.4 mukaisesti yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

Kts. Luku 2 Yleisvastineet.

3.61 Palaute_61 (yksi yksityishenkilö)

Emme hyväksy suunniteltua tuulivoimalaa. Ei sovi maisemaan, pitää meteliä joka häiritsee mm. unta. Ehdoton ei.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset. Niiden mukaisesti selvitetään ja arvioidaan hankkeen vaikutukset, mukaan lukien maisema- ja äänivaikutukset.

Kts. myös kohta 2.4 Inframelu ja tuulivoiman terveysvaikutukset.

3.62 Palaute_62 (yksi yksityishenkilö)

Emme hyväksy suunniteltua tuulivoimalaa. Perusteluina meteli (eri taajuuksinen) maiseman muuttuminen, mahdolliset välkkeet tontille.

20.4.2022

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset. Niiden mukaisesti selvitetään ja arvioidaan hankkeen vaikutukset, mukaan lukien ääni-, maisema- ja välkevaikutukset.

3.63 Palaute_63 (yksi yksityishenkilö)

En hyväksy suunnitteilla olevaa tuulivoimalaa. Meluhaitta tulee olemaan suuri, ympäristöongelmat.

Yleiskaava laaditaan MRL mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Niiden mukaisesti selvitetään ja arvioidaan hankkeen vaikutukset, mukaan lukien ääni-, maisema- ja välkevaikutukset.

3.64 Pelastuslaitoksen lausunto

Alueen ajoyhteyksien suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida raskaan pelastuskaluston toimintaedellytykset tuulivoimapuiston alueella. Teiden kantavuuden on oltava riittävä myös raskaalle ajoneuvoille. Suunnittelussa tulee huomioida pelastuslaitoksen pelastustiet-ohje, mikä löytyy osoitteesta www.phpela.fi – yrityksille – rakentamisen ohjaus.

Voimaloiden huoltotiet rakennetaan kestäväan voimalan osien kuljetuksen aiheuttama rasitus. Teiden kantavuus tulee olemaan riittävä myös raskaalle pelastuskalustolle. Pelastustiet-ohje lisätään tiedoksi kaavaselostuksen kohtaan "kaavan toteuttaminen".

3.65 Terveysviranomaisen (Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä, Ympäristöterveyskeskus) lausunto

Tuulivoimapuistoista ihmisten elinympäristön terveellisyteen liittyvät keskeisimmät haitat aiheutuvat tuulivoimaloiden aiheuttamasta melusta ja siipien välkevaikutuksesta. Rekolanvuorten tuulivoimapuiston lähimmät vaikutiset sekä loma-asunnot sijaitsevat alle kilometrin etäisyydellä lähimmästä suunnitellusta voimalasta. Näiden lisäksi alle 2 kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimaloista sijoittuu 50 asuinrakennusta ja 61 lomarakennusta.

Sosiaali- ja terveysministeriö on esittänyt, että terveyshaittojen minimoimiseksi etäisyyden asutuksen ja tuulivoimaloiden välillä tulisi olla vähintään kymmenen kertaa voimalan napakorkeus. Mikäli voimaloiden todellisia sijaintipaikkoja, tyyppejä tai kokoa ei tiedetä, tulisi etäisyydeksi asutuksen ja tuulivoimaloiden väliin jättää vähintään kaksi kilometriä.

Koska tuulivoimaloiden melun todennäköiselle vaikutusalueelle sijoittuu merkittävä määrä erityyppistä asutusta, on hanketta varten tehtävällä melumallinnuksella suuri merkitys muun muassa terveyshaitan arvioinnissa. Terveysuojeluviranomainen pitää tärkeänä, että hanketta varten tehtävässä melumallinnuksessa kiinnitetään erityistä huomiota tätä aluetta sekä alueelle suunniteltuja tuulivoimaloita koskeviin lähtötietoihin. Mallinnuksessa tulisi huomioida mittaamista, mallinnusta, ympäristö- ja terveyshaittojen huomioimista sekä raportointia koskevat valtakunnalliset ohjeet ja lainsäädäntö.

Terveysuojeluviranomaisen näkökulmasta tuulivoimarakentamisesta ei saa syntyä terveyshaittoja. Terveyshaittojen välttämiseksi tuulivoimamelu ei saa ylittää sisämelulle asetettuja vaatimuksia (STMa 545/2015 sekä soveltamisopas). Lähtökohta vaatimuksen saavuttamiselle on tuulivoimameluasetuksen (1107/2015) huomioiminen jo hankkeen melumallinnuksessa ja suunnittelussa.

Suunnitellun tuulivoimapuiston melun vaikutusalueella on merkittävä määrä loma-asutusta. Loma-asuntojen vaipan ääneneristävyyden erityisesti matalataajuisen melun osalta on yleensä merkittävästi heikompi tai jopa olematon verrattuna vakituiseen asumiseen tarkoitettuihin asuntoihin. Tämän takia melumallinnuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota myös matalataajuisen meluun taajuuskaistoittain erityisesti vapaa-ajan asuntojen kohdalla.

Koska osayleiskaavaa ollaan toteuttamassa oikeusvaikutteisena, tulisi kaavassa todeta ne melumallinnetut voimalatyyppit, joita tuulivoimapuiston alueelle saa rakentaa. Kaavalla ei saisi antaa vapaata mahdollisuutta rakentaa alueelle mitä tahansa tuulivoimaloita, joilla on esimerkiksi erilainen korkeusasema, melu- tai välkevaikutus alueelle.

20.4.2022

Oikeusvaikutteisella osayleiskaavalla voidaan suoraan myöntää alueelle rakennuslupia ilman tarkempaa asemakaavoitusta. Tämän takia kaava-alueelle tulisi kaavahankkeessa määritellä rakentamiskieltoalueet, joille ei ole mahdollista rakentaa esimerkiksi melu- tai välkehaitan takia. Myös tuulivoimaloiden suoja-alueet tulisi merkitä kaavakarttaan.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman osallisten listaan tulee lisätä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ympäristöterveyskeskus, joka on Sysmän kunnan terveydensuojeluviranomainen.

Muilta osin terveydensuojeluviranomaisella ei ole huomautettavaa Rekolanvuorten tuulivoimapuiston osittaisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kaavan laadinnassa noudatettava ohjeistus

Yleiskaava laaditaan MRL:n mukaisesti. Yleiskaavan sisältövaatimukset on määritelty MRL 59 §:ssä ja tuulivoimarakentamista koskevat lisäksi MRL 10a luvun erityiset säädökset MRL 77 a – 77 c. Kts. Yleisvastineet kohta 2.1 Yleiskaavan sisältövaatimukset. Yleiskaavaa laadittaessa noudatetaan Ympäristöhallinnon tuulivoimarakentamiseen liittyviä ohjeita, kuten:

- [Tuulivoimarakentamisen suunnittelu](#), Päivitys 2016. Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2016
- [Tuulivoimaloiden melun mallintaminen](#). Ympäristöhallinnon ohjeita 2/2014.
- [Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa](#)
- [Linnustovaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa](#)

Layout

Tuulivoimapuiston Layout (voimaloiden lukumäärä, koko, tyyppi ja sijoittelu) on luonnosteltu jo hankkeen alkuvaiheessa. Kaavan vaikutustenarviointiin tarvittavat melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset tehdään Layoutin pohjalta. Layoutin muuttuessa mallinnukset päivitetään.

Etäisyys asutukseen

Laissa ei ole määräästä vähimmäisetäisyydeksi asuntojen ja tuulivoimaloiden välille. Lähtökohtana etäisyyden määrittelemisessä on tuulivoimaloista aiheutuvan melun ja välkkeen huomioiminen. Kaavaa varten tehdään yksilölliset melu-, näkyvyys- ja välkemallinnukset kaavassa esitetyllä ratkaisulla paikalliseen maastotietoon pohjautuen.

Melun ohjearvot

Suunnittelussa otetaan huomioon valtioneuvoston asetus tuulivoimaloiden **ulkomelutason** ohjearvoista (1107/2015). Asetuksen mukaiset suunnittelun ohjearvot eivät ole toimintaa sitovia raja-arvoja, vaan niiden tarkoitus on ohjata maankäytön suunnittelua siten, ettei tuulivoimaloiden toiminnasta aiheudu sellaisia häiritseviä vaikutuksia, joiden vuoksi tuulivoimaloiden toimintaa olisi tarve myöhemmin säädellä ympäristöluvalla. Tuulivoimaloilta ei siis edellytetä ympäristölupaa suoraan lain nojalla, vaan luvantarve määräytyy mahdollisten vaikutusten perusteella. Mikäli ympäristölupaa kuitenkin edellytetään, tulee luvan myöntämisen edellytyksiä tarkastella vaikutuksia koskevien selvitysten perusteella ja suhteessa asetuksen mukaisiin ohjearvoihin. Ympäristöluvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu terveyshaittaa tai naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta. Mikäli toiminnasta aiheutuvat vaikutukset pysyvät valtioneuvoston asetuksen mukaisten ohjearvojen rajoissa, meluvaikutukset eivät aiheuta lain tarkoittamaa terveyshaittaa tai kohtuutonta räsitusta, jolloin edellytykset luvan myöntämiselle täyttyvät tältä osin.

Sisämelun osalta noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön asetusta *asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista* (545/2015).

20.4.2022

Määrittelyt yleiskaavassa

Kaavaan rajataan voimaloiden alueet sekä voimaloiden maksimikorkeus. Sijoittelulle jätetään liikkumavaraa, jotta rakentamisvaiheessa voidaan mukautua maaston paikallisiin ominaisuuksiin. Yleensä liikkumavara suunnataan siten, että voimaloita ei voida sijoittaa mallinuksissa käytettyä lähemmäs ympäröivää asutusta. Kaavalla ei määrätä voimalatyyppejä.

Rakennuslupavaihe

Mallinuksissa käytetyt voimalatyypit ilmoitetaan kaavan liiteraporteissa. Rakennuslupa voidaan suoraan myöntää voimalalle, joka on kaavoitusprosessin aikana tarkastelussa ollut vaihtoehto tai vaikutuksiltaan kyseistä voimalatyyppejä vastaava tai vaikutukseltaan vähäisempi, sekä tuulivoimalapuistokokonaisuudelle, jonka tuulivoimaloiden yhteisvaikutukset melun ja muiden vaikutusten osalta eivät ylitä kaavaratkaisun perusteena olevien mallinnusten ja selvitysten raja-arvoja.

Mikäli rakennuslupaa haetaan voimalalle, joka ei ole ominaisuuksiltaan kaavoitusprosessin aikana tarkasteltua vastaava tai on vaikutuksiltaan merkittävämpi, tehdään melu- ja välkemallinnukset uudelleen esitetyllä voimalamallilla.

Oas

OAS:n osallisten listaan lisätään terveydensuojeluviranomaisena Päijät-Hämeen hyvintointikuntayhtymän ympäristöterveyskeskus.

4 Jatkoimenpiteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute otetaan huomioon kaavaa valmisteltaessa. OAS:ia päivitetään tarvittavilta osin kaavaluonnoksen nähtäville panon yhteydessä.

5 Liitteet

1. Palaute_17
2. Palaute_45
3. Palaute_53
4. Palaute_59

6 Lakiotteita

6.1 MRL 10 a luku (11.2.2011/134)

Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

77 a § (11.2.2011/134)

Yleiskaavan käyttö tuulivoimalan rakennuslupan perusteena

Rakennuslupa tuulivoimalan rakentamiseen voidaan 137 §:n 1 momentin estämättä myöntää, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on erityisesti määrätty kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennuslupan myöntämisen perusteena.

77 b § (11.2.2011/134)

Tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset

Laadittaessa 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa, on sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muutoin säädetään, huolehdittava siitä, että:

- 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella;
- 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön;

20.4.2022

---

3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää.

77 c § (11.2.2011/134)

Tuulivoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan laatimiskustannukset

Jos 77 a §:n mukainen tuulivoimarakentamista ohjaava yleiskaava laaditaan pääasiallisesti yksityisen edun vaatimana ja tuulivoimahankkeeseen ryhtyvän taikka maanomistajan tai haltijan aloitteesta, kunta voi periä tältä yleiskaavan laatimisesta aiheutuneet kustannukset kokonaan tai osaksi. Kunta hyväksyy kaava-aluekohtaisesti perittävän maksun periaatteet ja maksun perimistavan sekä -ajan.